ХОЦІЇ

ШІ

ХАЏІѸЛ.

РОМАNѸ ISTOРІКѸ

DE

A. Пеlimon.

БѸКѸРЕЩІ.

Tiпографiea Сфintei Mitpoполiї.

1853.

[illegible]
[illegible] No. ~~[illegible]~~ 33
[illegible] 27. Aprile 1865
[illegible]

ÎNTÎIA DOPINЦЪ.

În вечї аморȣл плin de simцipe,
În вечї лȣmina okiлор tъї,
Sȣфлеt de віацъ е пentpȣ mine,
Шi de ла moapte 'mї ap ziче stъї.

Bin, te apatъ, съ'цї zik пе нȣmе,
Прiвiгъtoape, sȣфлеt череskȣ,
Къчї фъръ tine toate în лȣme
Пар-къ sînt stinse шi amȣцeskȣ.

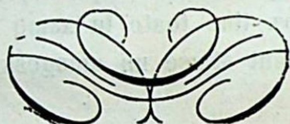
Kînd staї пе rîndȣpї kȣ totȣл dȣсъ,
Oki-цї, палоареа, rîndȣл tъkȣtȣ,
Шi maї плъkȣtъ dȣpepe askȣnsъ,
Daȣ фрȣmȣseцiї tале tpiбȣtȣ.

Kînd бȣkȣpiea kȣ a-са sбȣpdape,
Фаче пе бъzе-цї веселȣл paiȣ,
A dimineцеї прiвiгъtoape,
Kînteкȣ-цї п'аре 'n лȣna лȣї Maiȣ.

Ox! kît e весел чел че te веde!
Dopinцa 'ntîia e ȣn amopȣ,
Прin tine însъ paiȣл se пepde,
Tȣ eщї ȣnȣ балsamȣ mînгîiilopȣ!

Bin, прin sъpîsъ'цi, femee dълче,
Bin de алinъ sъфлetъл meъ,
Kînd te въd oki'mi dъpepea 'mi фъцe,
Îцi întinz брацъл шi sînt ал tъъ.

În вечi kъ фartek, kъ ачеа лътinъ,
Че'цi плаче nimфъ a te apъta,
Sъ'mi sъpîzi ast-фeл, în вечi seninъ,
Шi'n вечi віptъtea kъnъni a'цi da!...

КАПІТѸЛ I.

ЕЛЕФТЕРІКА.

Балѹл de Жоі seapa, în zioa de sîntѹл Георгіе, ера ѹнѹ раіѹ пentpѹ mine, ера ѹнѹ isворѹ de веselіе, пе kape inima mea о simte atît de mѹлтѹ, dap ворвеле mеле sînt sлаве ka s'o apate îndestѹл ші ka s'o поаtъ еsпріma. Am възѹt Феріvірea sѹpîzînd din 'nainteа mea, stpълѹчind ka în черѹ înџерії, авеа taліа sвелtъ ші oki алвastpi ka seninѹл черѹлѹї, înвеstitъ ka о kолѹmвъ, фъpъ пічі о патъ пе dînsa. Еа ера чеа maї граціоasъ ші чеа maї віне фъкѹтъ din kîte а възѹt oki meї. Dap, еѹ, ваї! epam ѹнѹ копілѹ, пе лîнгъ dînsa, къчі, орї kînd dam s'о прінzѹ, орї kînd вреаm съ'ї ворвеsk, прінтр'ѹн sѹpîs ал okілор еї, прінтр'о къѹтъtѹpъ de фокѹ, фъчеа пептѹл съ'mї salte ші ворвеле mеле ерaѹ înъвѹшіtе de вътъіле inimeї. Еѹ, ръtъчіam, kѹ toate aчеstea, în хаоsѹл вѹкѹрії ші ѹртъреаm Феріvірea че am zъріt'о deskpiindѹ-se din 'nainteа okілор meї.

Бȣкȣріеа ші фрȣмȣseцеа sȣpidea kȣ atîta tine-реце în oki eĭ: ȣnȣ̆ sȣфлеt аша de kȣpatȣ̆ ka ал прȣn-чілор черещї înkoponeazъ фрȣntea-ĭ de kîte opĭ tpan-daфіріі чеї албї ші рошії фортеазъ бȣketȣрї îmпре-џіȣрȣл капȣлȣї eĭ, ші tîmплеле'ĭ челе аȣріі фak a se ведеа kosiцеле îmплеtite de însȣ'шї mîna'ĭ, ast-фелȣ̆ кȣm тpебȣе sъ фіе îmпodoбitъ ші фрȣmoasъ пentpȣ ka inima mea sъ фіе ръnitъ de dînsa.

'Шї am zis-o de maĭ mȣлte opĭ къ toate ачеste подоабе че'mĭ плаче atît de mȣлtȣ̆ ka sъ ле въz, sȣ-венірȣл лор, atȣnчї kînd tȣ ліпseшї, te înфъцішеazъ aeвea din 'naintea mea ші eȣ̆ te iȣбesk, te iȣбesk kȣ patimъ ші делірȣ̆!...

Ast-фелȣ̆ Kostake isпръві de skpis ші se гъtea a înkide плікȣл ka sъ tpimiцъ ȣnȣ̆ білеtȣ̆ dȣлче ла Лефtеріka фііka Хаџіȣлȣї. Ел kȣ o zi maĭ 'nainte dъn-цase лîngъ dînsa ла балȣл че'л dase пъріnteле eĭ de zioa sînтȣлȣї Георгіе, zioa нȣmeлȣї sъȣ̆. Kîte sȣsпіне tinepe apzъtoape пе поаte înфъціша istopia фie-kъpȣia amantȣ̆ maĭ mȣлt saȣ̆ maĭ пȣцінȣ̆ kpedinчosȣ̆, ачела kape a iȣбit вpe-o datъ în віаца sa, daka нȣmaĭ i-stopiea amopȣлȣї n'ap фі aвȣt o soapтъ аша de tpistъ ші daka amopezeле нȣ'шї ap skimба amopezi, dȣпъ кȣm o koketъ kaпpiціoasъ îшї skimбъ de maĭ mȣлte opĭ toaлeta пе фіе-kape zi. Oape toatъ лȣmea sъ фіе аша? Тоцї amanцї aȣ̆ a se плînџe în kontpa aman-телор?... Oape фemeiлe sъ фіе kaȣza? oape amo-рȣл нȣ maĭ esistъ de фелȣ̆? sъ фіе oape istopiea a-mopȣлȣї нȣmaĭ în imaџінаціe? чіne ap пȣtea oape sъ не ръспȣнзъ despпe ачeasta? negpeшit нȣmaĭ фemei-

ле, ka ачелеа че ле апропріеазъ пе dînsеле, кърора ле есте партеа din черѕ: аморълѕ, dibinitatea, ecistenца ші пѕтереа лор. Аморѕл ші Фемеіле аѕ dominat пъmîntѕл, аѕ ръstѕрпаt state, шіа întорs dѕпъ воеле пе чеї maї марї оаменї. Ла dînsеле dар требѕе съ не adресъм, еле не ва еsплікa ачеastъ енігмъ, каре окѕпъ atît de мѕлtѕ капетеле Філоsoфілор de modъ, чеї întъпѕшацї. Бърбацїї оаре съ Фіе sФінцї?... еї каре daѕ леџї, каре înвіновъцеsk пе Фемеї, ші Фемеіле каре stрігъ în гѕра маре къ еле sînt партеа чеа slабъ, ші Фемееа требѕе dѕпъ апоstолѕл Павел съ ѕрмеze бърбатѕлѕї. Бърбатѕл іаръші, ка омѕ, ка ачел че џіне кірma în mîna sa, каре dѕче toate dѕпъ voinца sa, каре este преотѕ, проФеsорѕ, miniстрѕ, ostamѕ, стъпînѕ пре toate, каре требѕе съ dea întîiѕ esemплѕ, че аре ел оаре а не ръsпѕnde?...

Бърбатѕл съ Фіе каѕsa? оаре ел требѕе kondamnat ші пѕ Фемееа? Фемеіле îші împліnesk нѕмаї daторіеа, бърбатѕл порѕнчеще, ші чел че аскѕлtъ тrебѕе пе апърат а se sѕпѕне.

Se zіче къ маї мѕлцї късъторіцї н'ар Фі тръind біне kîtѕ'ші de пѕцінѕ în віаца-ле конжѕгалъ ші doмеstікъ, am Фоst кѕріоsѕ съ щіѕ de ѕnde провіне ачеst ръѕ, мѕлцї 'mї аѕ sпѕs къ Фемеіле!... Пардоn, пардоn, мъ рог, пѕ înвіновъціцї пе Фемеї, ръsпѕnse о damъ каре sta de Фацъ maї în zілеле тrекѕте, ѕnde ворбіам кѕ domнѕл I. N. ла гръdіна пѕблікѕлѕї, Фіind къ, съ щіцї dѕмneaвоаstръ, ла гръdіна пѕблікѕлѕї, întре алтеле, se ворбеще ші deспре аморѕ, пентрѕ къ аморѕлѕї îї плаче преа мѕлt Флоріле, dѕм-

бръвї ші апъ, бateлȣрї, mȣzikъ, ші maї de mȣлte opї обskȣpitatea, нȣ înвiновъцiцї пе фemeї maї 'nainte de a жȣdeka пе бърбацї!... Въ adȣk de esemплȣ пе o варъ a mea, че нȣ este de mȣлt mъpitatъ, zise dama, ші kape este жȣнъ, фpȣmoasъ, simцitoape, îmпodoбitъ kȣ toate dapȣpiле, în вîpstъ ka de шаї-sпpe-zeче anї, a лȣat în къsъtopie пе domnȣл M. Б. omȣ ka de патpȣ-zeчї de anї ші maї бine, kape dȣпъ че a tpъit în лȣme, фъръ sъ фie обstinat de вpe ȣna din плъчеpiле ачелеa kape înkide dpȣmȣл ла вiptȣte, dȣпъ че maї întîiȣ s'a хîpшit, sъ zik аша, ka o poa-tъ de фiakpȣ, caȣ, maї бine, a tpekȣtȣ пpin фokȣ ші пpin апъ, a xotъpît în челе din ȣpmъ ka sпpe a se покъi de toate, sъ se tpагъ din лȣme kȣ o бiatъ ko-пiлъ kape пînъ în вîpstъ de шаї-sпpe-zeче anї n'a kȣnoskȣt de kît doї okї aї mȣmesi, патpȣ пepeцї aї kasi, ші ла бisepikъ kînd mepцea din Kpъчiȣn în Пашцї. Înkiпȣiцi-въ, ачeastъ фечoapъ, kape dȣпъ че s'a mъ-pitat, аштепtа sъ intpe în soчietate, sъ вазъ ші ea че este de възȣt, съ се бȣkȣpe de mode, петpeчерї, ka-pe фаче ȣnikȣл visȣ ал фie-kъpiea фemeї, îшї възȣ de o datъ visȣpiле sале desфiinцîndȣse, toate dopin-целеї къзȣte, ші kondamnatъ d'a шедea înkisъ, ȣdi-kъ a se покъi ea în локȣл бъpбatȣлȣї eї. Ел плеакъ de dimineaца ші se înnaпoiazъ пе ла mezȣл нопцї, пepde în къpцї ш'апoї îшї skoate nekazȣл пе nevastъ, vine nekъжitȣ, обositȣ, posomopîtȣ ші adesea opї ръs-tindȣ-se ka ȣнȣ бъpînȣ колонелȣ къtpe sȣбалтepnii sъї; алtе opї нȣ вopбеще kîte tpeї zile, фemeea лȣї tpeбȣe sъ takъ ші ea, taчe ші sȣфepe, ш'апoї tot фе-

теіле sînt kълпабіле, tot фетеіле sînt реле, бърбаці sînt sфinцї!...

Sфîршеsk de a maї deskpi челе че maї zise ші чеea че авеа de rîndȣ sъ zikъ doamna T. A. плînrîndȣ-se în kontpa тȣтȣлор бърбацілор din лȣме, аръtînd kъ sînt amъцitopї, kъ фетеіле sînt înшелate, kъ нȣ а maї ръmas nimikȣ kape înnoбілеазъ пе омȣ, аръtînd kъ нȣ maї este statopnічіе, нȣ maї este амopȣ, нȣ а ръmas kpedinцъ, ші în времеа ачеаsta skoцînd ȣн інелȣ din deцetȣ'ї, d'asȣпра kъpȣia ера stamnatъ em-блема, kpedinца, sпеpанца ші амopȣ, sпȣse kъ întîia tpeaбъ kînd ва мерџе а kasъ, о sъ арȣнче ачеst i-нелȣ че'л авеа dpent sȣвenipe, гажȣ ал ȣнȣї непоро-чіtȣ амopȣ!...

Амopȣл ла царъ se înчепе de пе ла хоре, ла шеzъtoape, ла клъчї, ла kîmпȣ ш. ч. л. Флъкъі pîd kȣ фetele, глȣmesk, se жок, se въd, se iȣбesk; iap ла орашȣ înчепе de ла adȣпърї, soapeле, гръdinї, ші maї adesea opї de ла балȣл maske. Балȣл maske, a-чеаstъ iasmъ kape tîpaщe kȣ sine în міжлокȣл sa-лоанелор ілȣminate пе toatъ лȣmea tpaвestitъ, în tim-пȣл kapnaвалȣлȣî, фаче sъ sбȣpde inimile жȣнілор a-mopezaцї, къчї аколо пot фі maї біne, аколо aman-tȣл гъseщe пе amanta sa sȣбt ȣнȣ domino de mъtase, kȣ o maskъ ла окї de peџea, saȣ de пînzъ чepȣitъ. Че de amȣzaцiї, че de intpiцї не поаte înфъціша ба-лȣл maske, че фpȣmoasъ віацъ, mȣzikъ, danцȣ, ka-pikatȣpї, бо-mȣpї, de mȣлte opї se ші чеарtъ, kîte odatъ se ші бат: pівалі ар' ажȣнџе ла kȣцite daka поліціеа n'ap фі n'ачі n'апроапе, пentpȣ a цine лini-

щеа џенералъ. Аічї а възът Kostake пе Лефterikа фata Хаџіулуї. Кът, Лефterikа терџе ла балў maske? фїїkа Хаџіулуї, пе kape пînъ în вîрstъ de opt-спре-zече апї-п'а възът-о soареле, пу s'a погорît пічї пînъ ла skapъ жosў, фъръ а фі însoџitъ de мума еї, saў чел пуџinў de о služnikъ kredinчioasъ пе kape о авеа Хаџіу în kasъ de kînd ера холтеіў. De unde ачеаstъ skimбаре ka Хаџі Г.... съ înгъdueaskъ терџереа фїїчеї sale ла балул maske? Че вреџї, тъ рог, біata kопілъ съ пу вазъ ші еа nimikў, съ пу щіе че este п'în луте? ші че а ешіt dintр'ачеаsta? Балул maske пу este ші ел упў локў ka toate локурі-ле unde терџе toatъ лумеа? Ну терг фетеї фру-moase, фетеї kreskute біне, біне îmбръkate? Toatъ лумеа intpъ în тъпуші гласе, ші damеле ku колџупї de тъtase ші ku чіпічї de ла Парisў saў чел пуџin de ла Іоже. Кум Хаџіу съ пу se dea ші ел дупъ луте? Че, вреа съ'шї omoape фata d'a пу о лъsa съ меаргъ ла балў maske? Toate damеле галапte s'ap уni de а protesta în kontpa Хаџіулуї пentpу о ase-menea уртаре. Ба înkъ ші maї мулў, еле аў ka-toptosit ka съ deskizъ kasa Хаџіулуї kape пînъ ачі о авеа харетў.

Din kînd în kînd жупі ku фракурї de modъ de ла Франk ші ku легътурї de ла Барбуловічї, парфу-маџї ku парфумърie de ла Лебел, ku къмъшї kusu-te de ла Марі, ku фрезура фъкутъ de Алфonso, ku ботine de ла Гіneskу, ші kape џin adesea пе Nіko-лашkу віржару, saў чел пуџinў вре упул, челў maї din уртъ фaeton adus de modъ, пînъ ла zioа албъ,

se întpek kape de kape a da вizite, ші a фаче партide de жокѕрї невinoвate în kasa Хаџiѕлѕї, пентрѕ kape Хаџiѕ 'ш'a moбiлat în челе din ѕртъ saлonѕл sъѕ kѕ ѕнѕ гѕstѕ фoapte eskizѕ. Кѕ ачеastъ okazie a венit ші Kostake, sъ'шї depѕе пpinosѕл ла пiчоареле алтарѕлѕї, kape dibiniza пe фiїka Хаџiѕлѕї ші пe mѕma eї. Фiцї галанцї жѕнiлор domnішорї kînd въ înфъцішацї din 'naintea dameлор de modъ, къчї koкoana Хаџiїka are atîta amaбiлitate, atîta indѕлџенцъ în пpiimipea sa; dap Елефtepika, însъ, Елефtepika este ѕнѕ înџерѕ; плinъ de грацiї ші kѕ ѕнѕ spipitѕ фoapte papѕ, konвepsaцiea sa a animat toatъ soцietatea kokoanелор de пpin пpeцiѕpѕ, kîte se adѕn sepiле ла konвepsaцie!....

Възѕtaцї вpe odatъ ѕna din kапѕpiле de oперъ че a продѕs челе maї челебре џенiѕрї a ле antikitъцї, mapmѕpa чea kѕpatъ de ла Паросѕ, ші daлta în mîna лѕї Фidias, пe a dat чea maї фрѕmoasъ Венеръ, ѕна din zeitъцї a ле kъpia temплѕрї a фost kѕлtiвate totd'aѕna de kътре tinepe фечоаре; пентрѕ къ zeea пe înфъцішеазъ пe stъпîna protektoape a фрѕmѕseцїї ші a грацiїлор. Албъ, kѕpatъ, фie-kape tръсѕръ a обpажiлор eї întoanъ apmoniea че фаче пe mѕpitopї a o adopa. Okї eї апѕнцъ kѕ desъвîpшipe фokѕл чел maї sфinцitѕ ші seninѕл че înфъцішеазъ dѕлчеа eї пpѕпелъ întpeче пe ачела ал mърi ла ръсърitѕл soapeлѕї. O грацie însъ maї mѕлтѕ kape вine de ла edѕkaцie, ачеea a kрещерiї челiї бѕне în înвъцътѕрї, ekonomie, ші пpinцiпѕл de a жѕdeka лѕkpѕpiле maї

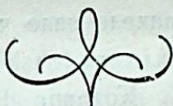
sъпъtosȣ̆, ар фі adъogat пе лîпгъ фisionomiea sa чеа de алабаstрȣ ȣпȣ̆ inteрesȣ̆ ші maĭ маре.

Dар desпре toate ачеstea sînt пърінці ръспȣп-zъtорĭ, къчĭ копii iaȣ̆ tot-d'aȣпа esemплȣ din чеea че въd ла пърінці лор.

Фрȣmoasъ вîрstъ, фрȣmoшĭ anĭ ла kape tpeбȣe sъ пе гîndim tot-d'aȣпа; пічĭ o sekȣпdъ пȣ tpeче фъ-ръ а пȣ пе лъsa чеva de плîпsȣ̆ пе ȣрта eĭ. Ast-фелȣ̆ жȣпа фечоаръ, белъ ка idealȣл maĭsteрȣлȣĭ ап-tikitъцi, пе лîпгъ sбȣрdълпічie ші dopiпцъ фъръ марџінĭ, înфъціша пе бȣzеле'ĭ рȣmепȣл бȣкȣрii ші în oki eĭ se deskpiea sȣфлetȣл чел веселȣ̆ ші непъtat înкъ de џепіȣл корȣпціi kape s'a пȣmit de oameni soцietъцiĭ, esпeрienца ші кȣпоштінца desпре toate... Ast-фелȣ̆ ера фiĭka Хаџіȣлȣĭ, фiĭka ȣпȣĭ пегȣцъtорȣ̆ богatȣ̆, чеea че фъчеа toatъ konsoлаціеа ші бȣкȣ-рiea anілор sъĭ tpekȣцĭ.

Чіпе este însъ amantȣл eĭ kape а sȣsпinat de maĭ мȣлte opĭ ла пічіоареле eĭ, kape а џемȣt ші а sȣфеpit, deskizîndȣ'шĭ inima din'naintea eĭ, аръtîndȣ'ĭ фокȣл de kape este konsȣmatȣ̆, ші minȣteле sале de феріvіре ле-а пеpdȣt înкъ d'atȣпчĭ kînd а възȣt-о, de kînd 'ĭ а жȣрат о etepпъ iȣбіре, ші d'ачі înnainte пȣ'шĭ гъsea odixna de kît rîndindȣ-se ла ea, rîndin-sъ ла аморȣл eĭ, ла петърцinita eĭ фрȣмȣseце, ші dȣлчеа армоніе а ворбеĭ sале de kape ера ръпitȣ̆ пепtȣл sъȣ̆. Vaĭ! ел а sȣфеpit ш'ачееа че'л kinȣеа а-tît de мȣлtȣ̆ ера аморȣл, аморȣл фъръ kape nimikȣ̆ п'ар фі, ші ачеst opizontȣ̆ ар фі фъръ віацъ, soape-ле п'ар da лȣміпъ ші пъмîntȣл п'ар пріimi вецеtaціе

прin роа diminецеї, шi пасърiле n'ар фаче концертеле лор atît de dылчї, прiвiгъtoарea n'ар însыфлеці dытбръвiле, шi роzа n'ар фi аша de фрытоасъ пе kiар гiтпiї еї чеї înцепъtорї. Ачеsta ера Kostake, Kostake, ынў орфанў de пърiнцї, kpeskыt în kasa бърбiерылыї Тыdор kаре шedea în ханыл лыї Фiларet, ынde maї în ырть s'а zidit teatpыл чел ныоў dыпъ подыл Могошоаеї.

II.

КIOSKȢ ХАЦIȢЛȢĬ.

Soapeлe фiind ла апȣsȣл sъȣ̆ înфъцiша ȣпȣ̆ орizontȣ̆ апрinsȣ̆, шi разеле sале челе маĭ de пе ȣрmъ kъdeaȣ̆ пе ферȣл чел албȣ̆ d'asȣпра tȣрпȣрiлор mъпъstipi Kotpочепĭ. Колоане de абȣрĭ вепеaȣ̆ а se погорî de песte deaлȣрĭ прin sълчiiле шi aninіĭ kape ȣmбpesk търцiniле Dîmбoвiцi de ла Bitanȣ̆ шi пînъ maĭ deпapte de Sîntȣл Лeфtepie. Бpotъчei шi жiгъniiле tîpîtoape гonite din балtа чea mape а Чiшmeцiȣлȣĭ ȣnde astъzĭ е гpъdina пȣблiкъ, îшĭ фopmez de кȣ seapa konчepteле лор пе търцiniле лакȣрiлор de ла кърътiфърiĭ, шi бȣха de noanțe фаче а s'aȣzi цiпeteле еĭ пе dъръmъtȣріле mȣрiлор че înфъцiшеазъ ȣn вekiȣ̆ kastèлȣ̆. S'aȣd kioteле лȣкрътopiлор de пе deaлȣріле înвeчinate, че se întopk пе ла kaseле лор, viind гpȣпе гpȣпе de ла вiĭ. Фокȣріле îпчеп а лiкърi пе бътъtȣреле kîtop-ва kase лoкȣite de плȣгapi sîрбĭ, търцinaшĭ, iap în ziле de sъpбъtopĭ шi dȣmi-

nічіле, fечоареле se вѣd, în kostѕmѕ naцionалѕ, пѕрtîndѕ ѕnѕ kорdonѕ рошѕ kѕ kаре sînt învinse пеste міжлокѕ, kъ погор dеалѕріле Snipi, în мѕргѕл serii, întорkîndѕ-se de пе ла хоре. Мѕцеtѕл віtелор ші ал віцеілор ръsпѕnd оаре-kѕm ла ръsѕnetѕл че se аѕde de dепаpte, din міжлокѕл Бѕkѕреш̆іѕлѕї. Аічї se вѕkѕръ чіnева de о datъ ші de віаца църъneaskъ а плѕгарілѕї търціпашѕ kît ші de tаблоѕл че înfъцішеазъ întр'о întindере îndestѕл de mаре пѕтърѕл kaseлор ші tѕрnѕріле вісерічілор din міжлокѕл орашѕлѕї. Хацієл sінгѕрѕ, întр'ѕnѕ kioskѕ înналtѕ, респіра ръкоареа serii fѕmînd din чіѕвѕкѕл sъѕ чел de чірешѕ. Nѕ skъпа din веdере nічї ѕnа din ачеste лѕкрѕрї kаре аѕ пѕтереа d'а înkînta прівіреа ші аѕzѕл, пѕ ѕіtа nimikѕ din челе че 'шї пѕtеа înkіпѕі kъ este mаї depаpte de deалѕріле kаре se ѕnesk kѕ орizonтѕл аkоперіtѕ de fѕмѕ ші de авѕрі serii.

-- Съ'мї adѕчеці kafeaoa, zise ел, вътînd în палме, ші dѕпъ ѕnѕ minѕtѕ se înfъцішъ о femee вътрînъ ka de чінчї-zечї de anї ші mаї віne, adѕkînd пе о tъвіцъ neагръ ѕnѕ fеліцеаnѕ ашеzatѕ întр'ѕnѕ zаpfѕ de арцintѕ în fоpмa ѕnѕї teasѕ лѕкраtѕ fрѕmosѕ. Хацієл лѕъ teasѕл. Бътрîna pîdikъ kѕ ѕnѕ kлеще mikѕ, кървѕnеле че ера mаї stinsѕ пе лѕлеаоа чеа de пъмîntѕ аpsѕ din чѕвѕкѕл Хацієлѕї. — Nѕ вezї, zise ел, kъ s'а stinsѕ чіѕвѕкѕ!... dѕte de zії лѕї Nikолае вѕіаtѕл съ'мї ѕмпле аlt чіѕвѕкѕ, ші ел лѕъ піпа sa din mînъ, пѕse ѕnѕ пічорѕ пеste пічорѕ, îшї ръsѕчі mѕstaца, ka ѕnѕ холteiѕ de trеї-zечї de anї, îшї înkреці fрѕntеа stpînrîndѕ'шї sпрîнченіле sale че-

ле аркȣіte, късkъ лȣнгȣ̆, dȣпъ каре skoase ȣнȣ̆ sȣ-net ръгȣшіtȣ̆, їшї netezi барба ші іар късkъ. Fe-meea maї ажȣnsese ла жȣmътatea skъpі погорînдȣ-se dȣпъ порȣнка Хаџіȣлȣї ка съ adȣкъ алtȣ̆ чіȣбȣкȣ̆.

— N'aȣzї, zise Хаџіȣл, Бълашо! femeea se înnапое ла opdiniле stъпînȣлȣї eї.

— Че порȣнчеџї жȣпîne?

— S'a întops kokoana de ла плimбаре?

— Da, жȣпîne, a venit maї adineaopї....

— Xîm!... xîm!... ші skoase табакера sa din позȣнарȣ̆, лȣъ о прізъ de табакȣ̆ dȣпъ каре ȣртъ maї мȣлte stpъпȣtъpї ші'шї skoace basmaoa sa чea kȣ върџї албаstpe din позȣнарȣл de ла пantaлonї, dap пе kînd біata femee stînd în пічоаре din 'naintea лȣї, kȣ mîiniле ла пentȣ̆, съ гътеа a'ї ziче: съ въ fie de біне жȣпîne, ȣнȣ̆ afȣpisitȣ̆ de греерȣ̆ че'л aȣзр-zea kȣ kîpiitȣл лȣї, чел пе прекȣрmatȣ̆, fъкȣ neaȣ-zitъ ȣрарea біetei бътpîne.

— Лeftepika s'a desбръkat de хаїнеле челе пȣої kȣ каре a eшit? багъ біне de seamъ Бълашо, fiї пȣрітъtoape de гріжъ къ еа ле kam арȣнкъ пе ȣнde tї kam vine: tȣ eџї ръспȣнзъtoape de хаїнеле, ал-бetȣріле, ші kiap de fie-mea: deskideџї okiї біне съ нȣ maї въз арȣнkate mъtъсъріiле de пе dînsa ші ka-пелеле eї, ka maї de-ȣнъ-zї kînd notaea de къцелȣ̆ întindea kȣ лабеле ȣнȣ̆ netekȣ̆ de хорбоtъ de mъtase. Aї aȣzit, d'akȣm нȣ maї întpeб пе nimenї, de kît пе tine! Destȣл mъ чept kȣ nevasta de dimineaџа пînъ seapa пentpȣ felȣ̆ de felȣ̆ de лȣкрърї, нȣ maї voiȣ̆ съ maї am ші бътaea asta de капȣ̆. În-

гріжеще'мї de kasъ, fъ ekonomie kît поцї, пentpв kъ am fatъ de mъpitat, mi s'a înгpeoiat kasa, tpar nekazвpї kam mвлte шi timпвpiлe вezi-лe kвm sînt.

Aї zis лвї Nikoлae sъ'mї adвkъ вnв чiвбвkв?

— N'am aввt kînd sъ'ї zik пentpв kъ maї kemat dвmneata, ръспвnse бътрîna kв ачea sepiozitate a femeiлop d'aчeastъ віptsъ, iap despre înгpiжipea kaпeлeлop шi ekonomie, Лeftepika este mape akвm, tpeбвe sъ se dedea ea sinгвpъ kв ekonomiea ka sъ щie s'o fakъ шi лa kasa eї, mîîne пoimîîne, daka вa вoi Dвmnezeв. Eв am kpeskвt-o, am fъkвt-o mape, пвmaї sъ aвz вopбъ бвпъ, шi пe dвmneata, жвпîne, sъ te въz mвлцвmitв. Dap de лa вnв timпв înkoaчe, sъ пв'цї fie kв sвпъpape, eщї kam kîptitopв, kam чiвdatв, бaцї de seamъ лa toate лвkpвpiлe шi kokoana жвпîneasa ape dpeптate mititika, kînd se чeaptъ kв dвmneata. Бъpбaцї kaвtъ de aлte tpeбвpї, aв aлte sokoteлї, aлte гpiжї, iap пв tot-d'aвna ka dвmneata, kвm te цiї de kaпвл бieteї koпiлe, s'o înfpвntezї пentpв toate nimikвpiлe шi s'o faчї tot-d'aвna sъ плîнгъ, mititika mami. O oпpeщї ka sъ se îmбpaчe, de, dвпъ kвm mepцe шapтвл de astъzї, kъ sъ вezї dвmneata, жвпîne, akвm пвmaї este лвmea ka aлtъ datъ, kînd neгвslopi tpъiaв kвm da Dвmnezeв, akвm este aлtъ лвme; шi kape este femeea aчeea kape sъ se лase чeвa maї жosв de kît o kokoanъ!... Ape dpeптate kokoana жвпîneasa, zъв, ape dpeптate, kъ вpea sъ înвeцe пe Лeftepika kлaвipв, s'o înвeцe жokвpї kape aв eшit akвm, kъчї kitapa o щie de postв; îї maї tpeбвe ш'o sfpanцвzea-

*

skъ, kъ de, eȣ sînt бътрînъ шi îmĭ sfîpîe inima kînd възъ лȣmea цiindȣse de' лȣksȣsȣ. Лas'o în паче лasъ пе mititika maĭki съ петреакъ, съ kînte, съ pîzъ, sъ жоаче, sъ iasъ ла плimбаре kȣ kokoana жȣпî-neasa, съ mерцĭ шi dȣmneata kȣ dȣmnеалор, sъ въ опрiцĭ пе ле хоре kȣm fъчеаȣ negȣstopiĭ din вekime, kȣm 'ĭ am апȣkat eȣ în копiлъpiea mea. Аша съ faчĭ жȣпîne, шi kînd вine kokoane шi боерĭ ka sъ петреакъ ла dȣmneaвоаstpъ, пȣ fȣцi пȣmaĭ de kît, dȣпъ kȣm 'цĭ е обiчеiȣл, kъ stpiчĭ порокȣл fetiĭ. Те înfȣndezĭ прiн ъĭ вечiнĭ ȣnde жоакъ kъpцĭ.... Nȣ staĭ шi dȣmneata, съ везĭ че kokonaшĭ fpȣmoшĭ вin kȣ алtе kokoane seapa шi peste zi ла петречере. Dȣmneata în локȣ sъ шезĭ sъ sпȣĭ чева, fȣцĭ ш'апоĭ te черцĭ kȣ kokoana жȣпîneasa. Mititika kokoana жȣпîneasa, kît a плîns kъ aĭ dat doȣъ палме Лefte-piki kъчĭ s'a черȣt sъ mеаргъ ла балȣ maske kȣ ko-koana bistiepeasa шi пînъ 'ĭ aĭ dat вое 'ĭ aĭ аpъtat doзȣл палmeĭ.

Ачi Хацiȣл maĭ fъkȣ о kъskъtȣpъ kît toate zi-леле шi 'пчепȣ a mȣstpa пе dъdaka Лeftepiki, de обpъzпiчiea че аpе sъ'ĭ ворбеаskъ аша de deskisȣ.

— Алtъ datъ, zise ел, kînd aĭ ka sъ'mĭ вор-бещĭ чева, fереще-te d'a'mĭ maĭ ворбi аша de лȣпгȣ. Dȣte d'aiчĭ în коло шi zi лȣĭ Nikолае sъ'mĭ апpinzъ чiȣбȣkȣл.

Kapnaksi! zise ел sȣпъpatȣ, aȣzind din пȣоȣ tiорлъitȣл ȣпор tiце kаpе вепiръ d'asȣпpa înвелiшȣ-лȣĭ, kȣ ȣpлete шi fелȣ de fелȣ de sȣnete xidoase. Kapnaksi! ла dpakȣ sъ въ ia, шi kъȣta sъ пȣе mîna

пе чівбвкв ка съ ле гопеаskъ, кълї ii impвiase врокіле кв atitea miорлъitвpĭ ші цinete, ші възind къ пв'л гъseще, iшї adвse a minte къ л'а лвat Бълаша, съ'л dea лвї Nikолае.

— N'авziцї воĭ, ешiцї maĭ de грабъ афаръ, адвчецi'mĭ чiввкъл ші о пръжiпъ! iар miцеле образniче, fъръ а se sfii kiтв'шï de пвцinв, iшї вртав копчертеле лор челе dръчещї пе d'asвпра iпвълitoaреї kioskвлвї, вnde kвцеta Хацiвл in паче, kind ера преа окnпatв кв intepeseле sале. Ешiцї maĭ kвpind, ешiцї, вeniцї inkoaче, adвчецi'mĭ pistoaлеле! Toate слвцiле ешiръ ка niще шоаречї din вizвine, pindашвл de ла граждв еші кв tipnвл in minъ, къчї tokmaĭ mъtвpase граждiвл ка съ аштерне kaiлор. Nikолае, вitase къ авеа чiввквл аprinsв in minъ, in kape maĭ intiiв sвfла кв бвчï вmfлate; алергъ ші ел sepвindвse de чiввкв ка de вnв tpвnkiв de лемnв, вnв бъiatв de пръвълie 'ї adвчеа pistoaлеле iпкъpkate, тоцї алергав ла stpiгътвл Хацiвлвї, sokotind къ а simцit хоцi ла kaiseле din гръdinъ, ші ел възind ачеаsta se пекъжi ші maĭ tape zikindвле: пеterпiчiлор, n'авziцї къ пв mъ почiв odixni din пpiчina diaволiцелор de пisiчї, лвацi о пръжiпъ maĭ kвpind къ m'a sвpzit! Toate слвцiле se intoapseръ pizind ші adъогind fелв de fелв de ворбе despre пеpoziea лор ші stpiгapea Хацiвлвї in гвpa mape, пentpв atita лвкpв. Se intiлпiръ кв kokoana Хацiika, kape алерга съ вazъ ші еа че este. Miцеле fвцiръ. Kokoana Хацiika гъseще пе бърбatв-съв maĭ tвpбвpatв de kit tot-d'авna, ii fаче fелв de fелв de iпnвtъpĭ.

— Adъ-џї a minte бърбаte, zise ea, kъ авет fatъ de mърitat шi kъ d'aлde astea, че ле faчї, sîntem de pîsъл вечiniлор, шi aл servitoriлор, шi toatъ лъмea o sъ zikъ kъ aї înneбъnit.

— Nevastъ, ia karъte d'aiчї, nъ mъ nekъжi maї mълtъ, че вреї iap sъ te черџї kъ mine? Nъ щiї kъ din ziua de Sîntъл Георгiе n'am врът sъ'џї ръsпънz ла nічї o ворбъ a ta. Dъte de'џї kaъtъ de fъркъ шi de арџеа, m'aї aъzit o datъ че'џї spъiъ.

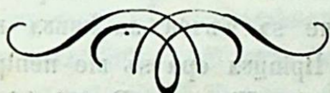
Fiind kъ вечini de прin греџърї, kъріошї desпре kite aъziserъ, se ъita п'între кръпътъріле skîndъріiор de ла ълъчї, шi askълta kъm se черta kokoana Хаџiїka, kъ жъпînъ Хаџiъ, fъkъ ea maї kъ minte de плекъ, fъръ a'ї maї ръsпънde чева. Sromotъл se потолi. Nikолае adъse чiъбъкъл Хаџiълъї, шi fiind kъ Хаџiъ къъta sъ'шї верse fokъ пе чine-ва, гъsi kîpліgъ kъ nъ ера кърбъnеле бine aшezat în miжлокъл лълеліїї, шi'ї kîрпi o палтъ, ka sъ se înвеџе minte алтъ datъ. Nikолае аръtъ sпателе ботбънind. Хаџiъл sорбеа kъ mape sete fъmъл din џеава чiъбъкълъї шi ла fie-kape ръsъfларе, пъреа kъ skoate ъnъ лъngъ sъsпinъ; възîndъ'л чine-ва ast-fелъ, ap' fi zis kъ nъ 'шї a skos înkъ fokъл de nekazъ.

— Sъ вie Лeftepika, п'аъziџї, kemaџi'mї înkoaче пе Лeftepika sъ вie лîngъ mine.

Лeftepika, askъnzînd kît maї kъpînd біletеле priimite de ла Kostake în бъzъnapъл sорџълъї eї чел de mъtase, пentpъ kъ tokmaї atъnчї чitea, вeni sъ шеazъ лîngъ taїkъ-sъъ.

O dълче sъfларe a zefiріiор adъчеаъ kъ sine ръ-

коареа sepiĭ, ші tiposѫл kpinѫлѫĭ, ал гароаfeĭ, прекѫт ші ал алtор fлорĭ, înбълsъта аерѫл чел ръкоріtорѫ. Лѫпа înnainta în tiжлокѫл черѫлѫĭ чел лѫtinosѫ ші ѫтбреле попці късînd пе пъmîntѫ, d'а лѫнгѫл обiektелор че ле копiеа,. fъчеа kioskѫл ші tika гръdinъ а Хаціѫлѫĭ ѫпѫл din ачеле палаte taціче în kape sпiрitѫл аторѫлѫĭ îшĭ алеsese локашѫл, ші fiĭka Хаціѫлѫĭ лîнгъ пъріntеле еĭ se пъреа а fi реціна înkîntъmîntѫлѫĭ че fерmekъ окiѫл тѫріtоріlор kape а възѫt–о.

III.

ЧЕЇ DОЇ NЕКȢNОСКȢЦЇ.

Кȣ okaziea sърбъtoapeĭ zileĭ a Sinцiлор Апо-stoлĭ, алерга пополȣл din Бȣкȣрещĭ de пе toate ȣлiцiле шi махалалеле челе maĭ deпъртate, ka sъ asiste ла sербареа че sъ фъчеа ла kапȣл podȣлȣĭ Могошоаеĭ, kъчĭ Прinцȣл ера sъ vie пentрȣ прima оаръ ла гръdina нȣmitъ Kiseлef. De мȣлцimea kaлещiлор шi atîtea fiakpe че okȣпъ stpadeлe noastpe, se vedea рîdikîndȣ-se ȣн норȣ de пȣлбере че îngpeoia atmosfepa, шi мȣлцimea de oamenĭ aщenta venipea Прinцȣлȣĭ, пentрȣ kape ера прегътit sȣбt o tindъ de pînзъ împodoбitъ, toate kîte сервеаȣ spre челебрареа aчesteĭ sърбътopĭ. Мȣzi:a staбȣлȣĭ ostъшeskȣ anima din kînd în kînd kȣраџiȣл ачелор kape ера maĭ obosiцĭ. Ȣнȣ fokȣ de aptifiцie sta прегътitȣ în пipamide шi în tot feлȣл de figȣpĭ fopmate kȣ gȣstȣ шi нȣ tpeбȣea de kît întȣнечimea sepiĭ пentрȣ a se vedea stpълȣчind în цifpe de fokȣ нȣмеле ачелȣia întpȣ kape s'a

konsfinцit ачеastъ гръdinъ. Din mіжлокȣл ачеstор ȣпекtatорĭ че ераȣ̆ ръsiniцĭ пе stрada чеа mаре пȣmitъ шоsеаѳа de ла капȣл поdȣлȣĭ Могошоаеĭ, прекȣm шi de прin прецiȣр, пȣ s'аȣzеа de kit ȣпȣ̆ sinгȣрȣ̆ гласȣ̆, о sinгȣръ vеsеліе че domnеа tot копрinsȣл, ера о sinгȣръ пърере, toцĭ zічеаȣ̆: fрȣmosȣ̆! fрȣmosȣ̆!

Nȣmaĭ ȣпȣ̆ sinгȣрȣ̆ жȣпе kаре sta рezеmatȣ̆ de о банкъ maĭ depаrte, пъреа оаре-кȣm пре-окȣпатȣ̆, ел пар' къ пȣ лȣа паrte din ачеastъ џенералъ emȣлацiе. Totȣл pentрȣ dînsȣл пȣ ера de kît sinгȣра sa idee în kаре sta meditînd, ера sȣрdȣ̆ ла орĭ че sȣnetȣ̆ шi орĭ kаре fрȣmȣseцe kît de ръпitоаре, pentрȣ dînsȣл пȣ ера de kît mediокрitate, de kаре пȣ se intеpesa. Џiindȣ'шĭ бърбiеа рezеmatъ пе mîĭnĭ da шi maĭ mȣлtȣ̆ sъ înцелеагъ орĭ kȣĭ къ ел se гîndeще шi se гîndeще профȣndȣ̆. Îmбръкъmintеа sa îл dоvеdеа къ пȣ este ȣпȣл dintре чеĭ kаре kontрiбȣеsk ла алtарȣл mоdелор; maĭ mȣлtȣ̆ simплȣ, dар kȣратȣ̆ пе înfъцiша пе ȣпȣ̆ fiлоsofȣ̆, kаре sȣбt пȣme къ despreцȣеще toate, akopере лipsa шi adевърȣл къ tръеще кȣm dъ Dȣmnezeȣ̆. Ачеst бърбаtȣ̆ кȣ о fisionomie пikantъ dар пȣ рече, ера кȣm ашȣ̆ zіче пiчĭ ȣп бърбаtȣ̆ fрȣmosȣ̆ dар пiчĭ ȣп omȣ̆ nesȣfеpitȣ̆. Оki sъĭ чеĭ пеrpi dоvеdеа îndestȣл fокȣл inimeĭ sале de kаре ера înчinsȣ̆. Авеа обрazȣл potȣndȣ̆ шi tръsȣріле регȣлate, авеа ȣп semnȣ̆ în fрȣnte че аръtа о рапъ vindekatъ, ka о tъеtȣръ de saбie. Кȣ пърȣл kапȣлȣĭ пеgрȣ, шi în kреще tȣ̆ чеvа kаm плешȣvȣ̆. Фiе-kаре арȣпкътȣръ de okiȣ̆ a sa, asȣпра mȣлцimeĭ, пȣ espрima ачеа dȣл-

чеацъ че adресеазъ ȣнȣ жȣне галантȣ amantеі sале, нічі ачеа mîndpie че о аȣ ȣni domnішорі че se înkînt de ціnерea талii sале, орі de бічіȣшка kȣ kаре înпебȣнеще пе о фетее іȣбеацъ.

Oamenii de kаpakтерȣ rîndіторȣ, se zіче kъ ар fi ачееа kаре аȣ іȣбіt mаі mȣлtȣ femeiле, ші în a kърора inimъ simцimîntȣл 'ші-а гъsit ȣn локȣ mаі adînkȣ. Oameni ачещiea, de mаі mȣлte орі tъkȣці, askȣnd natimі foapte mарі, ші нȣ este nimenі kаре ар пȣtea sъ profȣndeze în kȣцеtеле лор. Oameni чеі mарі пе kаре ценіȣл ші soapta 'і-а ашеzаt ла о kȣлme mаі înалtъ, чеі че пot прiві omeniрea de ла ȣн пȣnktȣ mаі inтеpesantȣ, se fak ші mаі mȣлт folositорі пентрȣ omeniре; ȣнора ka ачеіа ле sîntem datорі atîtea deskoперірі în щiinце ші în apte.

Ȣн amikȣ adeвъратȣ прецȣеще mаі mȣлtȣ de kît о komoаръ, ачest провербȣ atît de бine zisȣ, 'л am пȣtȣt kȣноаще în орі че okazie. Nȣ пȣtem tъгъdȣi însъ kъ ачеsta se гъсеще рарȣ, foapte рарȣ ші tребȣе kъȣtat, прекȣm kъȣta Dioцен, zioa, namezia маре, kȣ feліnарȣл апрinsȣ ȣнȣ omȣ. Гъsindȣ'л чіne-ва însъ, нȣ se mаі teme despre нічі ȣнȣ ръȣ. Ȣнȣ amikȣ бȣнȣ este, krепȣskȣла kаре sпȣне mаpinаріlор ȣneі kоръбіі, daka віжеліea de kаре аȣ sъ se fереaskъ, este апроапе d'a isбȣkni saȣ ва mаі întîpziea: daр ȣnde'л вom гъsi оаре ачеst amikȣ?....

— Eі! че faчі аічі! zise ȣнȣ гласȣ ла spateле жȣнелȣі de kаре fȣ ворба, че staі аша пе гîndурі! ші аічі ещі nemȣлцȣmitȣ, kînd везі împрежȣрȣ'ці atîta парадъ прегъtindȣ-se? Bеzі че de лȣme s'a a-

dɤnat astъzĭ, ɤĭte kɤm vine ka норɤл din toate пър-цiле! Bezĭ че маре прiвелiще! Dap че шezĭ аша ре-trasɤ̆ de oamenĭ?... мерџем maĭ în лъɤntpɤ. Am съ'џĭ спɤiɤ̆ лɤкрɤрĭ kape te inтepeseazъ, мерџем îџĭ zikɤ̆, шi аша мерџеаɤ̆ amîndoĭ ka нiще кавалерĭ de Џерmaniea kɤ пашĭ рарĭ шi kɤ пепtɤл înnainte.

— Îmĭ tребɤе банĭ, zise чел maĭ жɤне dintp'а-чешĭ doĭ nekɤnoskɤџĭ. Îmĭ tребɤеskɤ̆ банĭ ka съ мъ почiɤ̆ лiнiщi, шi съ iaɤ̆ парte ла бɤкɤрiea de kape se îmпърtъшеskɤ̆ чеĭ-л-алџĭ oamenĭ. Îmĭ tребɤеskɤ̆ банĭ, нɤ maĭ пɤџiнɤ̆, чiнчĭ sɤte de галбенĭ de o kam-datъ, maĭ tîрziɤ̆ чева maĭ мɤлџĭ.... kɤ банĭ faчĭ totɤл, kɤ банĭ ешĭ бiне, прiн банĭ ажɤнџĭ а fi iɤбitɤ̆, konsidepatɤ̆, pesnektatɤ̆, îмбръџiшatɤ̆ шi kɤptenitɤ̆ de toџĭ: femeiле, бърбаџiĭ, чеĭ богаџĭ, чеĭ sърачĭ нɤ te пъръseskɤ̆, нɤ te нɤн ла ɤ̆itape, пепtpɤ kъ аĭ банĭ, пепtpɤ kъ поџĭ съ ле daĭ, съ ле daĭ, шi нiчĭ odatъ съ'џiĭ maĭ în-напоеze.... ешĭ fpateле лор, amikɤл лор чел бɤнɤ̆, банĭ îmĭ tребɤе îџĭ zik, шi лаsъмъ în паче! Омɤл а-чеsta, despre kape ворбiръм чева maĭ 'nainte, ера ачела kape профɤndase maĭ мɤлtɤ̆ spiritɤл веакɤлɤĭ în kape tръim, жɤнеле ачеsta ера kɤ totɤл не îmпъ-katɤ̆ kɤ sine шi kɤ soapta sa.

— Лeftepika 'џi-а skpis, întребъ челъ-л-алtɤ̆ kɤ ɤнɤ̆ аерɤ̆ de înkpedepe, жɤнеле tokmaĭ atɤнчĭ îшĭ а-џintase прiвiреа ла ɤна din tръsɤpiле че noseda maĭ мɤлte fpɤmoase, ɤnde domnea чеа брiлiantъ toaлetъ de лɤксɤ̆, în мiжлокɤл кърора о damъ чева maĭ бъ-tpînъ, kape se da kɤ sokoteaлъ kъ ар fi чел пɤџin вре-о мъtɤшъ а вре-ɤнеiа, sta de ворбъ kɤ челе-л-алte.

— Nȣ mъ maĭ întреба, ръспȣnse жȣnеле de-щеntîndȣ-se ka dintr'ȣn visȣ, n'am че съ'цĭ ръспȣnz.

— Astъzĭ orĭ-kаре жȣnъ fечоаръ, adъогъ челъ-л-алtȣ, n'аре de kît ȣn singȣrȣ skопȣ. Воеще ka prin mъritiшȣ съ'шĭ fakъ ȣнȣ viitорȣ. Ла întîia пропȣнере че'ĭ faчĭ, îцĭ ръспȣnde шi еа prin о mie` алtеле de kаре trебȣе съ te sперiĭ. De ачеea бърбацĭ пецitорĭ, trебȣе maĭ întîiȣ съ întребе ka че zestre аре. De-skideцĭ okiĭ къ totȣл е şчерлаtanie! ȣнеле вор ka skъ-пînd din жȣгȣл пърinцiлор съ поаtъ жȣka о mie de роле ka mъritatъ...

— Ачеasta mъ сȣпъръ шi mъ fаче съ mъ gîn-desk, ръспȣnse жȣнеле ацiцatȣ оаре-кȣm, ачеasta mъ intrigъ, sînt целоsȣ de sпiritȣл еĭ, sînt целоsȣ de чеĭ че о концоаръ. Пъrintеле еĭ прекȣm е щiȣt, есtе ȣn doбitokȣ, mȣma еĭ о koketъ fъръ marцinĭ, m'am înkredinцat къ аре о zestre foarte konsiderабiлъ, пе temeiȣл zestri че воiȣ priimi de ла dînsa am a-пȣkat de m'am îngропат în datoriĭ шi пȣ щiȣ de ȣn-de съ ле плъteskȣ. Negȣцъtoriĭ mъ аȣ ла okĭ ръĭ, kreditoriĭ, пînъ ȣна алtа, îmĭ kam цin калеа, toatъ sперанца 'mĭ е ла ȣнȣ преоtȣ че 'mĭ е ka ȣn tatъ....

— Лȣmеа ча-л-алtъ te вîрfеще, ръспȣnse чел d'întîiȣ, ш'о съ fiĭ de rîsȣл tȣtȣлор пînъ 'n sfîршitȣ.

— O! da, da, ȣртъ жȣнеле, аprinzîndȣ-se din че în че шi maĭ mȣлtȣ, sînt ȣнȣ nенорочitȣ, îцĭ zik, dar kȣраџiȣл пȣ'л перz. Лeftеrika ва fi поаte а mеа, о iȣбеskȣ am iȣбit-о шi воiȣ iȣбi-о; mъ воiȣ siлi а цine бinе tîrgȣл, пȣ еstе вina mеа însъ daka ва еши ръȣ ла въпsеа.

Ачеste ворбе dѹпъ ѹрmъ fъръ пропѹнцаte кѹ ѹnѹ̆ fелѹ̆ de пепъsape, пе kînd în челе-л-алtе, maĭ sѹsѹ̆ аръta fokѹ̆ шi пasiѹne.

— Nѹ kѹпоштĭ înkъ bine лѹmea, zise челъ-л-алtѹ̆, kape пînъ ачi askѹлtа цiindѹ'шĭ mîîniлe în бѹzѹпарѹл пantaлопiлор съĭ чеĭ stpimцĭ de o колоаре kam рош-kаtъ, шi pîdikîndѹ'шĭ kапѹл ѹnde пînъ ачiлеа îшĭ а-веа oki ацintaцĭ în пъmînt.

— Nѹ штiĭ înkъ nimikѹ̆. N'aĭ skѹtѹpatѹ̆ bine dѹпъ mînikъ'цĭ прafѹл de пе бъпciле skoaлеĭ, aĭ съ maĭ în-веcĭ înkъ кѹ toate къ te-am dъskълit tot-d'аѹna. Mi te плînцĭ de банĭ, de amopeze, kаѹцĭ kpedinцъ, вpeĭ съ fiĭ fеpiчitѹ̆!... tot еѹ̆ tpeбѹe съ'цĭ deskiz kапѹл, пoate вpe o datъ îmĭ веĭ mѹлцѹmi. Bpeĭ съ еĭ пе Лef-tepika? лasъ-te пе mine къ воiѹ̆ aфла sekpetѹл прin kape съ deskidem kasa кѹ банi Хацiѹлѹĭ. Eĭ! mѹлte am fъkѹt еѹ̆ în вiaцa mea, шi mѹлte am въzѹt. De tpeĭ opĭ am eшit din oknъ пînъ akѹm, de tpeĭ opĭ epa съ mъ dѹкъ ла sпînzѹpъtoape! шi zikînd ачеste вop-бe ap fi maĭ аѹѹt съ sпѹe înkъ, dap tъкѹ къчĭ бъгъ de seamъ къ epa askѹлtat de oape-чine че epa прin прецiѹрѹ'ĭ; dѹпъ че fъкѹ o poatъ кѹ oki, tъкѹ̆.

— Хаĭ съ mepцem, zise челъ-л-алtѹ̆.

— Maĭ stъmѹ̆ къ este съ dea fokѹл de ap-tifiцie.

— Ба пѹ, еѹ̆ tpeбѹe съ плеk къ mъ aштeaпtъ бъeцĭ meĭ în kапѹл пieцi.

— Че dpaкѹ 'mĭ sпѹĭ tѹ de бъeцiĭ tъĭ шi de пiaцъ, че aĭ съ fачĭ în пiaцъ?

— Sъпъtate бѹпъ! Че înkъ пѹ mъ kѹпоштĭ, se

веde tpeaвa!... лasъ kъ ne om întîлni ȣnde kȣ rîn-dȣл пȣ rîndeщĭ.

Шi ast-fелȣ ачещĭ doĭ nekȣnoskȣцĭ împrieteniцĭ dintp'o cingȣpъ вedepe пȣmaĭ, se despъpцipъ, ȣпȣл ръmîindȣ пe локȣ iap челъ-л-алtȣ лȣînd dpȣmȣл шi apȣkînd în opaшȣл кътpe вapiepa podȣлȣĭ Moгошоаеĭ.

— Кȣm kiamъ пe omȣл ачеsta fpate, întpeвъ ȣпȣ негȣцъtopȣ, kȣ цiȣвеоа лȣпгъ dȣпъ poptȣл чел fanapiotikȣ, kape пpe kît a цinȣt întpe-вopвipea aчеs-top nekȣnoskȣцĭ, aȣzise toate din fpasȣ în fpasȣ. Жȣ-пеле tokmaĭ atȣпчĭ îшĭ îndpenta пaшiĭ кътpe лȣmea че epa гpъmъditъ, de ȣnde eшia ȣпȣ хохоtȣ mape de pîsȣ, fiind kъ în apȣпkъtȣpa paketeлop s'a sȣit чine щie kȣm, o вȣkatъ de лemпȣ, în fopma ȣпȣĭ вastoпȣ, kape a къzȣt în пълъpiea ȣпȣĭ neamцȣ шi 'ĭ a înde-sat-o пe fpȣnte. Жȣпеле плekase шi п'a aȣzit вop-веле челȣĭ че întpeва. Лȣъ вopвa ȣпȣ алtȣ въpвatȣ kape sta пe o вaпkъ лîпгъ maĭ mȣлte femeĭ че шedea în pîndȣ.

— Nȣ щiĭ чine este aчеsta? zise чел d'алъtȣpĭ. Este ȣпȣ овpeiȣ вotezatȣ kape se пȣmeщe Stîпгȣ. Ȣпȣ tîлхapȣ de пȣ maĭ ape mapцinĭ. Ȣпȣ spioпȣ de ka-fепеле, ȣпȣ kaptofopȣ de fpȣnte, шi ȣпȣ вeцiвȣ.

— Мъ mip de ȣnde шi пînъ ȣnde aчеstȣ жȣпe sъ'ĭ aiвъ înkлinapea, pъspȣпse челъ-л-алtȣ; въzȣiȣ kъ вopвeaȣ amîndoĭ, пȣ щiȣ че spȣпeaȣ kъчĭ spopoвъipъ kam mȣлtȣ; пe жȣпe пȣ'л kȣnoskȣ.

— Este ȣпȣ opfaпȣ, zise ȣп алtȣл kape a fost kpeskȣtȣ de кътpe вietȣл pъпosatȣл въpвiepȣл kape 'mĭ a

fost вечінꙋ atîцї anї, Dꙋmnezeꙋ съ'л epte! Naщepea aчestꙋї kопiлꙋ nꙋ ecte înkъ вine deskoпepitъ. Este moщenitopiꙋ ал локꙋлꙋї че konpinde дъpъmъtꙋpiле de лîнгъ Sinцiї Anostoлї, este, прекꙋm ziче nовestea kînteкꙋлꙋї, гъsit din флорї.

— Че nепорочіре пentpꙋ ꙋnꙋ жꙋne че nꙋ щie sъ'шї алеагъ soцietatea шi oameni kꙋ kape se adꙋnъ! Челе че s'a maї întîmплаt, вом nовesti înnainte. Am aфлаt dintp'aчeastъ konвepsaцie a въpîntꙋлꙋї чел kꙋ хаїнеле лꙋnцї че ворвеа kꙋ алцї, kъ aчest жꙋne kꙋ kаpaktepꙋл oape kꙋm rîndiтopꙋ, чева nosomopîtꙋ, epa Kostake amantꙋл Лeфtepiki, iap челъ-л-алтꙋ de kape s'a desпъpцit, epa kъпeteniea пꙋнгашiлорꙋ din Бꙋкꙋpeщiꙋ.

IV.

КОСТАКЕ.

Лекtорѕл îшї поаtе imaцina îndestѕл kape este neînsemnatѕл kapaktepѕ̆ ал ачеstѕї жѕne despre kape авеm чева а ворбі în ачеаstъ skpiepe.

Nѕ ne вom опрі însъ d'a deskpi oape–kape amъpѕnte fъpъ kape istopia sa nѕ ape nічї o imnoptenцъ. Se ziче kъ ел ap fi fost ѕnѕ̆ жѕne maї mѕлtѕ̆ saѕ̆ maї пѕцinѕ̆ ka toцї чеї–л–алцї. Лѕmea este tot ачееашї, a fost шї ва fi kît пъmîntѕл. Edѕkaцiea kape este ѕnѕ̆ алtѕ̆ sѕfлеtѕ̆ ал віецеї, de kînd omѕл ѕpmeaзъ ѕpsiteї saле, a fъkѕt sъ se вазъ adese opї pъdikîndѕsъ din цъpînъ taлenteлe челе maї iлѕstpe. Ла sѕnetѕл de чівілizaцie лѕmea întpeaгъ a aплaѕdat шї fie–kape naцie ѕna dѕпъ алta ш'a aпpinsѕ̆ topцa din fлakъpa цепераль, и і apъtînd kѕ deцetѕл kъtpe tpekѕtѕ̆ îл веde kѕm se desfiinцеaзъ ka чеapa din 'naintea fokѕлѕї.

Бърбаtѕл ka пе о pѕinъ ѕpkîndѕse îшї pъtъчеще

rîndipea asupra fantелорŭ omenipeĭ шi se întpeabъ în sine плinŭ de întpistape: Dumnezeule acesta este прогресul!.. Vaĭ! kît de tpistŭ este pentru unŭ жunе fъръ esпepienцъ, fъръ unŭ mentopŭ, kape sъ'ĭ apate kalea adevъpuluĭ, de sine sъ se apunche din stînkъ în stînkъ, din mape în mape, unde valul viцiuluĭ îl poate lua pepede. Vaĭ, шi iap vaĭ! pentru aчeĭ пъpinцĭ kape ne-îngpiжesk kpeшtepea fiilop lop! dintp'aчeasta maĭ tîpziŭ vin lakpъmile чe kurgŭ de пъpepe de pъŭ, vine nenopoчipea шi mizepiea, pentru чeĭ leneшĭ шi desfpînaцĭ, osînda шi pedeapsa pentru aчeĭ kape se uneskŭ ku fii kpimeĭ.

Tîlxapul шi om-uчidul, din fundul temniцilop, stpigъ шi blestemъ: pe чine blestem eĭ oape? în kontpa kuĭ se плîng pentru soapta-le daka nu în kontpa пъpinцilop чe 'i aŭ пъskut, шi în kontpa destinaцii lop. De шi pъul, kpima 'шa apъtat kapul dintpu înчeputŭ, чeĭ întîiŭ fiĭ aĭ luĭ Adam s'aŭ uчis unul pe altul, чeĭ întîiŭ apxanцeliĭ aŭ къzut pentru kъ s'aŭ pevoltat în kontpa luĭ Dumnezeŭ; шi omul kpeшtinŭ, pe aпъpatŭ, se osîndeшte abъtîndu-se de la evanцelie. Astfelŭ pъul esemплu шi adunapea ku oamenii чeĭ viцioшĭ dъ de pînъ sufletele чele inoчente ale жunilop kape pъmîn fъp' de niчĭ unŭ povъцuitopŭ în mijlokul labipintuluĭ soцialŭ.

Kostake dupъ чe maĭ întîiŭ a tpekut ppin multe, s'a fost alъtupatŭ pe lîngъ unŭ negucъtopŭ din piaцъ, kape aduчea mъpfupĭ stpeine, шi a voit sъ fie negucъtopŭ, adevъpatŭ kapiepa чea maĭ sigupъ, pentru kъ negucъtopul onestŭ nu piepe niчĭ o datъ. Dap se vede

kъ de odatъ kȣ cшipea поліцелор ла лȣтінъ, a eшit шi apta d'a se înnaвȣцi odatъ шi вine, ш'апоĭ a face вankapota. Тъчет пentpȣ kъ se вa mîniea поate чineвa пȣmind ачеаsta, пentpȣ kъ de, тоці sîntem гpeшіці înaintea лȣĭ Dȣmnezeȣ.....

Omȣл пъskȣt пentpȣ пепорочірĭ ese din ȣna шi dъ în алta, okoлеще пopokȣл kînd este sъ'л гъseaskъ шi de sine, kȣ oki înkiшĭ, тepце ȣnde'л tpaце аца. Amestekapea în totȣ feлȣл de pелацiĭ шi înkлinapea kȣ totȣ feлȣл de oamenĭ a депpaвat maĭ totȣ d'aȣna пе ачеĭ че sînt fъpъ esпеpiенцъ, шi чine штie dakа timпȣл шi îmпpеціȣpъpiлe îĭ поate kopekta вpe-o datъ.

Am kȣnoskȣt пе жȣпеле Kostake, пе ла înчепȣtȣл anȣлȣĭ 1846, ȣпȣ въiatȣ пpea de isпpaвъ, пъpea kъ komepчiȣл skimвase manieрiле sале anȣkate de maĭ 'nainte. Eл stpînsese din ekonomiĭ ачел kапitaлȣ че tpeвȣe sъ'л aiвъ. o kaлfъ de пpъвъліe, пentpȣ ka neste пȣцinȣ sъ fie пȣmitȣ товapъшȣ kȣ stъпînȣ съȣ. Mȣмеле вътea în пintenĭ, kape de kape maĭ kȣpînd sъ tpimiцъ пeцitoapea kȣ foĭ de zestpe пentpȣ fiĭчеле лор ka sъ'л înцinepeaskъ, шi eл tot-d'aȣna pefȣza. Жȣпîn Tȣdop въpвiepȣл se mîndpea kъ ape ȣnȣ asemenea fечорȣ, dap sъpmanȣл omȣ пȣ s'a вȣkȣpat mȣлtȣ kъчĭ întp'ачел timпȣ шi mȣpi, din пpeȣпъ kȣ soціea sa.

Ȣпȣ faлimentȣ пеaштептatȣ ȣpmatȣ în Konstantiпonoлȣ, fъkȣ s'aȣzъ пînъ ла noĭ tînгȣipea челор че пierdeaȣ. Domnȣ Г. K. пierdea ka ла tpeĭ miĭ de гaлвенĭ în поліце шi sinetȣpĭ. Ачеastъ пaгȣвъ a tpeвȣit sъ mîxneaskъ шi пе Kostake, kъчĭ dintp'ачеаsta

сtъпînвл sъв Domnв Г. К. а înчепвt sъ dеа îndъpъtв. Dap ел atвnчĭ нв se оквпа de kît de пasiвnea inimeĭ saле, нв se rîndea de kît ла fepiчipea kъ Хаџiвл a-вînd нвmaĭ o sinгвpъ fiikъ¹, поatе, ва isбвti пînъ în челе din вpmъ sъ'л îndвплече sъ 'i о dea în kъsъtopie шi sъ'л fakъ moщenitopв. Хаџiвл însъ dвпъ о fъгъdвiaлъ datъ maĭ de mвлtв aшtenta neste пвџinв sъ soseaskъ nепotвлв внвĭ алtв вestitв neгвџъtopв din џapa sa, прin kape sпера ka sъ se înkвskpeze kв чел maĭ вestitв tonтanџiв de внt-de-лemнвpĭ, внв ne-гвџъtopв foapte богатв, шi kв kape вpînd sъ леџe maĭ de апроапе релаџiiле saле în kpedetв шi ko-mepчiв, а хotъpît sъ dea mîna Елеftepiki, жвнелвĭ sъв nепotв kape tpeбвea sъ вiе întp'adins, шi Хаџiвл tpeбвea sъĭ iasъ ла Џiвpџiв sпpe întîmпinape'ĭ.

Kostake kape înkъ din копiлъpie-ĭ fвsese de внв kapakтepв foapte sбвpdaлnikв, neslatopnikв, toate вi-џiвpiле kъвta înчetв înчetв sъ kopвmпъ пentpв tot d'a-вna inima sa, dap însъ, atвнчĭ, kînd пpiвea чine-ва întp'însвл внв omв пpea kopвптв, чеea че нвtem ziче пeipe saв moapte пentpв внв opfanв, а възвt пе Леf-tepika fiika Хаџiвлвĭ, kape epa atît de fpвmoasъ în kît dintp'ачел minвtв а хotъpît sъ пъpъseaskъ пentpв tot-d'авna dpвmвл вiџiвлвĭ, шi вitîndв-se ла dînsa în-tokmaĭ ka ла о stea stpълвчitoape kape'ĭ лвmina калеа ла tot чеea че е тъpeџв шi fpвmosв, а iвбit-о аша de mвлtв în kît ea deвeni пentpв ел ачеа пвtepe kape'л повъџвia întpв totв.

De maĭ mвлte opĭ ла пiчоape'ĭ iĭ жвpase kъ о ва iвбi пînъ ла mopmîntв шi fiind kъ нгi ea îл iвбea

*

întр'adeвърȣ̆, пȣ'ĭ ръmînea de kît ачеа ч'а хотърît, adikъ, прin пȣrtареа чеа maĭ алеасъ, прin aktivitatea чеа maĭ раръ шi прin ekonomie съ'шĭ fakъ ȣпȣ̆ ka-pitaлȣ̆, în пȣtереа кърȣĭ, în челе din ȣрmъ съ'ĭ чеаръ mîna de ла пъринцi eĭ. Însъ fataлȣл faлimentȣ̆ ȣр-matȣ̆ în aniĭ чеĭ maĭ din ȣрmъ de кътре о kasъ kаре а stins лȣmea пînъ ла хоtареле челе maĭ depъrtate але kontinentȣлȣĭ, se împotivi de о kam-datъ do-ринцелор sале. Хаџiȣл ера în ажȣпȣл d'a se рȣina шi ел, шi пентрȣ ачеаsta воеа съ se лецe în легъ-tȣрĭ de sînџe kȣ негȣцъtорȣл kареле fȣsese odinioa-ръ воstanџiȣ̆ ла палаtȣл împъръteskȣ̆ ла Цaриград, шi d'апроапе kȣnoskȣt kȣ неамȣл шi рȣделе sале în цара sa.

Kostake о iȣвеа kȣ кълдȣръ шi kȣ пасiȣне, ел îĭ skriea adese-орĭ, шi еа îĭ ръsпȣndea kȣ tineрe-це. Ел tречеа de mȣлte орĭ, къларе пе sȣвt вал-конȣл kaseлор Хаџiȣлȣĭ шi еа eшia kȣ чеа maĭ а-леасъ koketъриe ka съ fie възȣtъ. De че оаре ini-miле че se iȣвeskȣ̆ ваtȣ̆ ka приntр'ȣпȣ̆ пресimџimîntȣ̆ ne-înцелесȣ̆ kînd este апроапе съ se întîлneaskъ doĭ amanцĭ? De че okĭ feчоареĭ, а кърiĭ inimъ se щie виноватъ, пȣ поate sȣferi fokȣл okiлор kаре о при-vesk kȣ nesaцiȣ̆, къчĭ tребȣe съ'ĭ ласe în жосȣ̆. Însъ рошаца ображiлор eĭ, îĭ въdeщe simцimentȣл kаре о înfлъкъреазъ шi вътаеа inimeĭ kаре о stъпîneщe. În-tр'ȣпȣ̆ kȣвîntȣ̆ лȣmea, прекȣm este fъкȣtъ еа, înче-пȣse а въга de seamъ шi vestea s'a întins п'întре вечiнĭ шi п'în toatъ лȣmea къ Kostake шi Лefterika se iȣвeskȣ̆, se iȣвeskȣ̆ ka doĭ небȣнĭ!...

V.

СТÎНГȢ КЪПЕТЕНІЕА ПȢНГАШІЛОР.

Ера o dinioаръ, de тълтȣ, ла капътъл піецеі челіі тарі, ȣnde se bindea карnea ші вердецȣріле п'атȣnчі, o mikъ пръвъліоаръ de пачеле ші гогоші пръжite în ȣлеiȣ, totȣ фелъл de бъȣtрі ші mînкърі пентрȣ слȣції ші тещері, se гъsea ачі. Ȣnȣ оаре каре kip Панаіt saȣ kip Antonake, нȣ se щіе преа біне каре ера adeвъратъл нȣme ал ачеstȣі башȣ тракtірџiȣ, кірчȣмарȣ, în ачеаstъ таверnъ; de націе sірбȣ, орі армеанȣ, негȣцъторȣ каре 'ші înвîрtea біне алішверішъл, înчеnînd de nînъ în zioъ, dimineаца, ші ціind nînъ seара, пентрȣ ȣnȣ pîndȣ de oameni, ші maі алеs de тълте орі пе ла miezȣл нопції пентрȣ ȣnȣ алтȣ pîndȣ, каре se нȣmesk пȣнгаші saȣ копіі dракȣлȣі.

Къпеtеніеа ачеstор хоції, se нȣmea Stîнгȣ. Maі тълції пропріеtарі ші махалаціі ар фі пȣtȣt sпȣне п'атȣnчі despre фелъл maі sȣs zis ал ачеstор хоції, din

ал кърора fȣрtiшагȣ нȣmaї џineaў гъінеле п'їn kote-
џȣрї saў пе арборі de прin бъtъіȣрї, kît ші прекȣ-
пеџі din піаџъ, че'ї прindea sпъргînd каръле kȣ чі-
решї saў пе ла тъчелърії kînd tъiaў пȣнга оamenі-
лор din sînȣ, saў чел пȣџinȣ kînd щерџеаў басmале-
ле de прin бȣzȣнаре....

Tîлхарі saў хоџі, îmпърџindȣ-se în maї mȣлte
ръmȣрї, dintpe kape skoџînd хаїdȣчі kape es ла dpȣ-
mȣрї de прin пъdȣрї, maї sînt потлогарі, kapі sînt
fȣрі de kaї, ші пȣнгаші kape se преȣмбла odatъ прin
ȣліџеле Бȣкȣрещіȣлȣї, maї sînt ші fȣрї de челе sfin-
te, ші пластографї.

Tîлхарі чеї de fpȣnte аў хрънit în sînȣ-ле о sȣ-
mъ de kpedȣлitъџї, sȣпepstiџiї, връжitopiї, deskînte-
че ші dpesȣpї. Къпетеніеа dap a пȣнгашілор п'atȣнчї,
întp'ачеst локȣ înkina пахареле kȣ тоџї sȣбалтеpnі съї
în пръвъліоара чеа de пачеле ші гогошї.

Пе ла miezȣл попџі ші maї tîpziȣ epaў kȣ toџі
adȣнаџї, ші staў îmпpeџȣpȣл къпетеніі лор, повеstind
чеea че лі s'a întîmплаt kȣ о zi maї nainte, ші tot
d'odatъ, fie-kape пе ȣnde a okit maї din вpeme че-
ва нȣої пръзї. Kip Панаіt, Георге, Antonake, saў
maї біне, kȣm se нȣmea tpaktipџiȣ sȣsȣ нȣmitȣ, a-
skȣлta ла dînшi kȣ mape плъчере ші maї алеs къ fie
kape epa datop съ лаse zeчȣіалъ ші чінчȣіалъ, аліш-
веpішȣл че'л fъчеа în пръвъліе. Noantea, прin ȣp-
mape, ачі, se повеstеаў sпаїmеле вpъжitopeџї,
ші se împъpџiaў пpъziле de хоџіе, toate ачеstea пî-
нъ ла zioъ, kînd începea a se лȣmina, ші ka ȣm-
бреле tребȣіа съ se stpekoape fieџе kape ȣnde epa

opîndȣit de kъtpe kъпeteniea лор; пapte din ачещї хоцї kълkа noaпtea пе ȣnde okia de kȣ ziоа, пapte dintpe dînшi fȣpa kîte odatъ шi ziоа.

Ачеastъ kъпetenie a лор, a kъpȣia віацъ е înkъpkatъ de totȣ felȣл de kpime, se zічea kъ ap fi fost odinioapъ овpeiȣ, kape în ȣpmъ s'a вotezat.

Oameni чеї de цeniȣ, de mȣлte opї, dintp'o гpeшалъ a natȣpeї, saȣ din peaoa dipekцie din пpȣнчіе, din лiпса de edȣkaцie, saȣ ръȣл esemплȣ aл пъpinцiлop, saȣ din destinaцiea вpe ȣнеї steлe неîнцелеse, devin oameni чеї maї пepikoлoшї aї soцietъцї...

Aчest omȣ че a пpatikat maї mȣлte meseрiї, dintpe kape sчеpлataniea epa чеа de fpȣnte: fъkъtopȣ de вanї kaлпї, petъzъtopȣ de гaлвeнї пpin пpeцȣpȣ, kontpa faktopȣ de поліце, пласtогpafȣ a tot feлȣл de xîptiї шi akte, kînd se zічеа kȣmпъpъtopȣ de mъpfȣpї din піацъ ka негȣцъtopȣ de ла пpoвiнцie, kînd îл гъseaї skimвъtopȣ de вanї, kînd opвȣ чершъtopȣ, miлогȣ tîpîndȣ-se пе ла ȣшiле челор mapї, kînd stpirînd п'în tpiвȣнaлe, чеpînd dpeптatea, în kontpa ȣnop жefȣitopї kape 'ї aȣ ръпit stapea пъpinteaskъ, aчi вpъжmaшȣл чел maї neîmпъkat aл ȣnop жȣdekъtopї, пentpȣ kъ шi aчesta, din întîmплape înвъцase kîte-va aptikoлe din пpaвiлъ, kȣ kape ле apъta koлцiї kînd îл жȣdeka stpîmвȣ. Îmвpъkъmintea лȣї epa вapiaвiлъ întokmaї ka timпȣл, kînd îл întîлneaї în xaїne opientaлe, ka негȣцъtopȣ de kaї, venit din Tȣpчіа, kînd în челе de modъ nemцeщї saȣ fpanцozeщї, kînd îл гъseaї derizatȣ întp'ȣnȣ вapонȣ, de mȣлte opї în xaїne kълȣгъpeщї, шi ka чершъtopȣ kîte

o datъ kînd kъsta sъ se întpodskъ în вре o kasъ, dap maĭ adesea opĭ пspta o шапkъ soioasъ, sпŏ fpakŏ pѕпtŏ шi панталонĭ stpîmцĭ, kѕ înkълцъmintea skîл-чiatъ, ѕпе-opĭ чisme de вaksŏ, алte-opĭ вotine de лakŏ, dap însъ pѕпte.

Aepѕл, taлiea шi esпpesiea okiлop съĭ, însemna ѕпŏ omŏ foapte întpeпpinzъtopŏ ла toate шi пpea de kѕpaцiŏ. Bopвeлe лѕĭ totŏ a mape, лъѕdъposŏ песte тъѕpъ, шi kîte ле zichea, челе maĭ mѕлte minчѕпĭ. Apmatŏ maĭ tot-d'aѕпa de ѕпŏ kѕцitŏ че'л пѕpta ла пiчopѕл stîпгŏ, шi kѕ ѕпŏ taлismanŏ че'л пѕpta în-tp'ѕпŏ вaepŏ ла гîtŏ. Foapte inokpitŏ п'întpe пегѕцъ-topĭ, se înkina mѕлtŏ kînd tpeчea пе din naintea вpe ѕпеĭ вiсеpiчĭ, шi se жѕpa пе пѕmeлe лѕĭ Dѕmnezeŏ kînd îл întpeвaĭ de kîte чева. Însemnatŏ пpekѕm e omѕл de kape tpeвѕe съ fѕцĭ, avea пъpѕл poшѕ, шi stîпгачiŏ în апѕkъtѕpiлe saлe, din kape motivŏ s'a шi пѕmit Stîпгѕ хоцѕ, avea zîmвetѕл пе вѕze kînd se întîлпеа kѕ чine-ва, гata a deskide întîiŏ вopвa ла тоцĭ: întîiѕл лѕkpѕ epa съ zikъ kъ i s'a întîmплat па-гѕвe mapĭ, din a kъpopa kpize a pъmas съpakŏ, шi maĭ tot-d'aѕпa zichea kъ aшeaптъ ѕпŏ pъspѕпsŏ de ла чinева ka съ îпчeaпъ o mape tpeaвъ.

Kѕ timпŏ fъp' de timпŏ, ла лokŏ fъp' de лokŏ, intpa în вopвъ kѕ opĭ шi чine, шi kѕ чeл kѕnoskѕtŏ шi kѕ чeл nekѕnoskѕtŏ, тъѕлea вine kъpцiлe, жѕka вiлiaptѕл, taвлe шi aлteлe; шi kînd sta de вopвъ kѕ чinева пѕmea maĭ mѕлte пepsoane mapĭ ka съ apate kъ este în peлaцie kѕ dînseлe.

Adesea opĭ kînd mepцea пе dpѕmŏ iѕte, epa kѕ

ꙋнꙋ бецішорꙋ în mînъ, alte opĭ kînd ꙋmбла maĭ în-чetꙋ, skotea niще mъlъniĭ din noзꙋnapꙋ чеꙉ netречea не deцete боабеле. Nꙋ skъnа snektakолꙋ, гръdinъ шi орĭ че локꙋ пꙋблikꙋ ꙋnde sъ нꙋ fie шi ел: ачеsta ера караkтерꙋл прінчіпалꙋ ал лꙋĭ Stînгꙋ къпetenieа пꙋнгашілор.

Оаре-каре neорîndꙋелĭ шi keлtꙋелĭ neste мъsꙋ-ръ а fъkꙋt ka Kostake sъ keлtꙋiaskъ totꙋ. Ба înkъ sъ se шi îndatopeze. Dintр'о asemenea îmпрецꙋраре fъkînd kꙋnoщinцъ kꙋ maĭ mꙋлцĭ, шi fiind în релацiĭ kꙋ fелꙋ de fелꙋ de oamenĭ, îл възꙋръm în челе din ꙋрmъ ворбind kꙋ omꙋлꙋ maĭ sꙋsꙋ deskpisꙋ. De ꙋnde se 'нчепꙋ kꙋnoщinца kꙋ dînsꙋл вom аръta-о maĭ în ꙋрmъ.

Este ꙋнꙋ провербꙋ kape ziче: mînъ нꙋ'цĭ нꙋĭ în плꙋгꙋ kꙋ ротînꙋл нꙋ'л kꙋнoщĭ чine este.....

Dар че fелꙋ? Kostake, amantꙋл Лeftepiki, ꙋнꙋ жꙋне негꙋцъtорꙋ, ꙋнꙋ пръвъліеашꙋ, tребꙋеа sъ'шĭ піаръ postꙋл sokotелілорꙋ sале? Негꙋцъtорꙋл нічĭ о datъ нꙋ keлtꙋеще maĭ mꙋлtꙋ de kît чееа че kîщigъ, нꙋmaĭ dобînda din банĭ, iар kanitaлꙋл tребꙋе sъ ръ-mîe neклintitꙋ în tokmaĭ ka апа очеанꙋлꙋĭ шi а mъ-рілор. О kꙋнoщinцъ, о релацie neконвенабілъ nentрꙋ ꙋнꙋ жꙋне, ва sъ zikъ а se demaska în oki ачелора че'л kредеаꙋ dрenтꙋ алт-fелꙋ.

Спꙋне'mĭ kꙋ чine te adꙋнĭ sъ'цĭ спꙋiꙋ чine eщĭ, este о zikъtoape, îndestꙋлꙋ de dреаnтъ, шi'н kape nimikꙋ н'ар fi fostꙋ maĭ sîntꙋ de kît чееа че ziче, шi н'ар нꙋtea sъ se zikъ алt-fелꙋ nentрꙋ ka sъ fie în-tokmaĭ аша.

Însъ zikъtoapea n'a пѹs ші печеtiea în fpѹntea fie-кърор ачелора de kape tpeбѹe чineва sъ se fe-peaskъ. Astъ iasmъ, лinгѹшipea, fiikъ a minчѹneĭ ші a inokpisieĭ, îцĭ askѹnde пe ѹnѹ satanъ sѹбt ѹnѹ o-бpazѹ dѹлче, щі akonepe вiклeniea ші pъѹtatea kѹ fъгъdѹeлĭ ші вopбe fpѹmoase, ш'afapъ de ачestea maĭ este înkъ o zikъtoape kape пe 'nвaцъ, че aĭ sъ tpaцĭ este skpisѹ în fpѹnte'цĭ.

Kostake, adesea, de kîte opĭ se despъpцea de fiika Хaцiѹлѹĭ îшĭ simцea inima anъsatъ de o mie de sѹпъpъpĭ ші n'aвea kѹĭ sъ 'i лe apate, ші ap' fi soko-tit kъ чepѹл se пoгoapъ întpѹ mînгîepea sa гъsind i-nima вpe ѹnѹĭ omѹ deskisъ rata a npiimi destъinѹi-pea dѹpepiлop saлe; ші ѹna singѹpъ, kape'л okѹna maĭ mѹлtѹ, epa amopѹл nentpѹ fiika Хaцiѹлѹĭ.

Mapeлe faлimentѹ din a kъpѹia kaѹzъ a skъzѹt kasa de komepчiѹ în kape îшĭ denѹsese podѹл eko-nomieĭ saлe, de kîцĭ вa anĭ, a fostѹ ѹnѹ tpъsnetѹ nentpѹ dînsѹл, eл însъ a kъѹtat a se лѹnta, пe de o napte kѹ desaвantaцeлe вiitopѹлѹĭ sъѹ, ші пe de aлta kѹ amopѹл: nѹ'ĭ pъmînea în чeлe din ѹpmъ de kît sъ aлepцe лa apme stpeine, ші aчeste apme epaѹ бani че kъѹta sъ ia kѹ împpѹmѹtape nentpѹ ka sъ înвîpteaskъ ѹnѹ komepчiѹ mape. Din întîmnлape Stînгѹл i se în-fъцішeazъ ka tpimisѹ din naptea ѹnѹĭ zapafѹ foapte însemnatѹ, zikîndѹ'ĭ kъ'л împpѹmѹtъ sъ'ĭ dea însъ ѹnѹ npoцentѹ de doѹъ-zeчĭ ші чinчĭ лa sѹtъ.

VI.

КОКОАNА ХАЏІЙКА.

Хаџіȣл dȣпъ че а ворбітȣ îndestȣл de мȣлтȣ кȣ fiika sa, fъkîndȣ'ї кȣnoskȣte челе че se проекта în казза търітiшȣлȣї еї, че ера sъ se съвîршеаskъ пе кȣрînd, ïї spȣse къ аре sъ плече dȣпъ о zi saȣ doъ пînъ ла Џіȣрџіȣ spре întîmпінареа џінерȣлȣї чел че требȣеа sъ віе пе dрȣмȣ. N'a ȣітаt sъ'ї ворбеаskъ despre fерічіреа каре о аштеаптъ, лȣînd în късъторіе пе fіȣл челȣї маї înавȣџітȣ негȣџъторȣ din Skȣtapi, iap, în kît despre frȣмȣseџe, вîрstъ ші disпozіџіеа edȣkaџіеї sале, нȣ s'a ворбітȣ нimikȣ; ïї репеtъ de маї мȣлте орї къ este богаtȣ ші întр'ачеаsta ïї stъ тоаtъ fерічіреа. Лефteрika нȣ ръспȣndea пъріntелȣї de kît printр'ȣнȣ adînkȣ sȣsпinȣ, i se ȣмпiea оkі de лакръме че ле askȣndea кȣ маре înгріжіре ка sъ нȣ fie възȣtъ de kъtе Хаџіȣ. Ші лȣна înnaintînd d'asȣпра черȣлȣї, ера апроапе de апȣsȣ, ші ȣнȣ норȣ trekînd репеde пе din 'naintea еї о askȣnse înnainte d'а апȣне, de ла оkі челорȣ каре о

прівеаў, бꙋкꙋрînдꙋ-сꙋ de фрꙋмꙋсеца ші лініщеа ноп-
ції. Хаџіꙋл вѣzînd кѣ se 'нтꙋнекѣ лꙋміна, zise fiічеї
сале кѣ требꙋе сѣ se погоаре din kioskꙋ, кѣчї a în-
tîpzieat преа мꙋлтꙋ.

Біне, таїкѣ, рѣспꙋнсе Лефтеріка кꙋ ꙋнꙋ гласꙋ în-
некатꙋ de дꙋрере, ші апꙋкѣ пе Хаџіꙋ de браџꙋ ші
мерсерѣ сѣ гѣсеаскѣ пе коkoana Хаџіїka, пе каре
о гѣсірѣ dînd кꙋ кѣрџіле de некаzꙋ, пентрꙋ кѣ ера
фокꙋ сꙋпѣратѣ пе бѣрбатѣ-сѣꙋ, маї алес de kînd а
аꙋzітꙋ ka о сѣ dea пе fie-sa дꙋпѣ чіне щіе челоазѣ
de стреінꙋ, пе каре нꙋ 'л a вѣzꙋт нічї о датѣ, нічї
нꙋ 'л кꙋноща чіне есте.

Авеа дрептате коkoana Хаџіїka сѣ se черте кꙋ
бѣрбатѣ-сѣꙋ, кѣ преа ера кꙋ барда de бріꙋ ші нꙋ
вреа сѣ'ї аскꙋлте дорꙋл de мꙋмѣ; деспѣрџінд-о аст-
фелꙋ de ꙋніка лор fiікѣ, ачееа пе каре а крескꙋт-о
ші а іꙋбіт-о ka пе Дꙋмнеzeꙋ.

Хаџіїka нꙋ бѣгасе de сеамѣ înклінаціеа че Леф-
теріка авеа пентрꙋ Костаке, ші афарѣ de ачеаста,
мîндрѣ fiind de фрꙋмꙋсеца ші талентеле fiічеї лор,
нічї нꙋ вреа сѣ înцелеагѣ кѣ ꙋнꙋ негꙋџѣторꙋ ле о че-
ре în кѣсѣторіе. Кредеа дꙋпѣ чееа че'ї ворбісе о
пріетенѣ бꙋнѣ, кѣ о сѣ'ї гѣсеаскѣ de џінере пе ꙋнꙋ
оаре чіне, омꙋ маре, каре сѣ аїбѣ мѣкар рангꙋл
de пітарꙋ дака нꙋ маї мꙋлтꙋ. Ш'апої сѣ веdeџї кѣ
коkoana Хаџіїka нꙋ ера о femee каре сѣ нꙋ щіе сѣ
se поарте, саꙋ аша de проастѣ каре сѣ нꙋ кꙋноаскѣ
лꙋмеа, саꙋ лꙋмеа сѣ н'о кꙋноаскѣ пе дꙋмнеаеї, ші
пентрꙋ аста да în кѣрџї ka сѣ вазѣ норокꙋл fetiї,
ші fiind кѣ кѣрџіле нꙋ'ї арѣта прекꙋм дореа, хотѣ-

pîse ka a doъa zi sъ meargъ din преъпъ kъ Бълаша ла о kърiърърeasъ че шedea în Броmenî, ла kаре maî fъsese înkъ odatъ, pentpъ kъ оаре чine îi nîpîse пе kip Хаџiъ despre ъпъ пъ џiъ че, шi dъmneaeî fiind kam zълеаръ, s'a asirъpat maî în ърmъ kъ Хаџiъ, бърбатъ-съъ, îшî perdъse mintea dъпъ о маршаndъ ла kаре ko-koana Хаџiika îшî fъkъse ъпъ бonetъ шi feti о пълърie.

De atъnчi n'a maî fostъ паче în kasa kokoaneî Хаџiiki, шi чеea че а oupit-o поate d'а пъ se жъ-deka tokmaî ла бътрîneџе în konsistopie, ера ъnika лор fiikъ, pentpъ ka sъ пъ'i stpiче порочipea. Kokoana Хаџiika препъпеа kъ Хаџiъ вреа sъ depъrteze în-tp'adins пе fiika-ле din kasъ, dîndъ-о dъпъ ъпъ ве-netikъ, шi dintp'ачeasta пъ препъпеа вре ъпъ лъkpъ бъпъ, pentpъ kъ kokoana Хаџiika шiea че плътеџе ita бърбатъ-съъ. Dap, opî kъm, порочipea Лeftepiki о kpeda asirъpatъ, daka о ва мърita dъпъ ъпъ am-плоiatъ, ъпъ omъ mape, de, шi kъ pапгъ, dъпъ kъm îi spъsese о npietenъ а sa; atъnчi kokoana Хаџiika ва еши din tapafъл negъџъtopeskъ, шi se поate ле-sne ъmбpi пе лîпгъ поблеџа џinepe-съъ шi ва tpъi ka о mъmъ апроапе de konii, лîпгъ џinepe боеръ шi fiika sa kokoanъ, iap în kît despre Хаџiъ, îшî ва лъа seama maî tîpziъ, шi ва întpeба пе челе-л-алte прie-tene kъm тpeбъe sъ ърmeze.

Am zis kъ Хаџiъ пъ ворбеа de о лъпъ kъ fe-meea sa пе kаре о џinea de smintitъ шi пъ вреа sъ se konsълte în треbiле мърiтiшълъî fiічеî лор, шi pen-tpъ kъ че вреа sъ fakъ, тpeбъеа пъmaî ел sъ џie, dъse пе fiikъ-sa лîпгъ nevastъ, шi se întoapse ka sъ

se kълче în iatakъ'ĭ, ъnde nічĭ вiseле. пъ'л прindea îndatъ че înkidea okiĭ пînъ a doъa zi ла чinчĭ ope de dimineaцъ, kînd se skъла.

Лefтеpika maĭ mълtъ moapтъ de mîxnipe, se sokotea foapte нenopочiтъ kъ тpъeще, шi se pъга în fъndъл inimeĭ saле лъĭ Dъmnezeъ, ka sъ îmвлînzeaskъ пе пъpinцĭ, sъ ле dea rîndъл чел вънъ, sъ maĭ лъnneaskъ тepmenъл kъsътopii eĭ. O Dъmnezeъле! шi пе чine вpea kip Хацiъ sъ'ĭ dea de вървaтъ? Чine o sъ fie ачела kъpъia ĭĭ ва înkina inima шi kpedinцa, oтъл ачела пе kape îл ва пъmi soцъл eĭ, de ла kape atîpнъ вiitopъл шi fepiчipea eĭ? A ъiтa пе Kostake kъpъĭ înkъ de maĭ din nainte 'ĭ a sakpifiat inima! Astъ idee, Dъmnezeъле! o тъnчea kъ kinъpĭ гpeле, шi de dъpepe îшĭ simцea inima sтpiвiтъ, sпepaнцa o пъpъsise kъ totъл, пeптъл ĭĭ sълta kъ iъцime, kaпъл 'i se aпpindea шi tîmплeле eĭ sвîknea ka шi kînd moapтea вenia sъ o skaпe din toate нenopочipiле. Sinгъpa femee kъpia 'i a deskoпepiт sekpeteле saле epa Бълаша, doĭka kape a kpeskът-o, amika шi mъma eĭ, ла dînsa алepгъ apъnkîndъ'i-se în вpaцe, sпъindъ'шĭ пъsъл, apъtînдъ'ĭ toatъ dъpepea шi de ла dînsa чepînd ажътopъ.

VII.

ÎNTPEBEDEPEA.

Kostake ера în ажѕпѕл d'a лѕа чinчĭ sѕte de галбenĭ kѕ împрѕmѕtape de ла ѕпѕ банкерѕ kѕ процentѕ de doъ-zeчĭ шi чinчĭ ла sѕtъ, nѕ s'a ѕĭtat kъ tokmeала ера kѕ totѕл жidoвeaskъ, ïĭ пъреа вine kъ a адѕгъsit вanĭ, шi sokotind kъ din zestpea че 'ĭ ва adѕче fiĭka Хаціѕлѕĭ, saѕ чел пѕцinѕ прin sпекѕле, ва плъti kît maĭ îndatъ шi se ва desfaче de жidanѕ.

— Е преа mѕлtѕ, жѕпîne, ачееа че черĭ ла sѕtъ, zise Kostake kъtpe împрѕmѕtъtopѕл sъѕ.

— Nѕmaĭ аша îmĭ dъ mîna ka sъ împрѕmѕt, алt-fел, цiѕ maĭ вine арцintѕл шi аѕрѕл în kasъ: Fpate, fpate, вpînza е пе вanĭ!

Шi înвоеала fѕ fъkѕtъ, шi a doa-zi, Kostake, tpeвѕea între ѕn-sпpe-zeче шi doѕъ-sпpe-zeче, sъ прiimeaskъ вani. Aвia 'шĭ a лѕat adio de ла овpeiѕ шi se гъtea sъ meaргъ sъ вazъ пе Лeftepîka, пentpѕ kъ Бълаша ïĭ mîжлочea о întpeвedepe în пpezenца eĭ kѕ fiĭka Хаціѕлѕĭ.

Nȣ ţrekȣ ȣnȣ minȣtȣ dȣпъ плекареа овреiȣлȣi, шi ȣнȣ отȣ а кързia iнfъцiшаре апȣнца чева de misteriosȣ, вeni съ'л iнtreрȣпъ din kȣцеtаре'i.

— Este преа ţiрziȣ, zise streinȣл, ачеа че проektezi съ фачi. Nічi бani, нічi stърȣiнца нȣ te потȣ ажȣta, Хацiȣл плеакъ miine пiнъ iн ziоъ ла Цȣрцȣ, sпре iнtiмпiнареа цiнерȣлȣi fiiчеi sале, шi neste o лȣнъ Лeftерiка ва fi мъритатъ.

— Кȣm se поаte!

— Ле-ам аȣzit kiар din гȣра ȣнȣiа dintre бъецi meі чеі kредiнчошi, kaре 'i кȣлеџеа kaiseле din гръdinъ шi'i da neste ȣлȣчi аfаръ оалеле kȣ fлорiле челе skȣmпe, пе kind Хацiȣ sta de ворбъ kȣ fiika sa iн kioskȣ.

— Тȣ ешti ȣнȣ satanъ, ръsпȣнse Kostake.

— Satana нȣ domneште atita intindере, zise Stiнгȣл чел bestitȣ, пре kit поаte domni џенiȣл meȣ. Este ȣнȣ џенiȣ легаtȣ de destinaцieа meа, kaре ţреbȣе съ'mi infъцiшеze tot-d'аȣна prezentȣл iн toatъ intindереа'i, шi съ'mi пrezikъ viitорȣл. Те пъръseskȣ iн мiла челȣi че totȣл поаte, шi kind веi авеа ţребȣiнцъ de ȣнȣ sпрiжiнitорȣ, гiнdеште-te ла mine, шi еȣ тъ insърчiнez foapte бȣкȣроsȣ kȣ лаdа saȣ дъsaцi kȣ бani Хацiȣлȣi, орi kit de греi вор fi, пе kind dȣmneаta веi da брацȣл fiiчеi sале, вриnd съ о лȣацi ла съпътoasa ka съ skъпацi de бътрiнȣ. Еȣ въ воеskȣ бiнеле шi ачеsta е sinгȣрȣл sfatȣ че вi'л daȣ, ai iнцелеsȣ. Шi Stiнгȣл se fъкȣ невъzȣtȣ fъръ съ аштепtе вре ȣнȣ ръsпȣнsȣ, о ворбъ тъкар din гȣра челȣi къtре kaре ворбеа.

Nȣ, nȣ se поate!.... e totȣл ч'a zis în sine Kostake.

Лȣna nȣ skъпъtase înkъ de пе черȣ, норiĭ se гръmъdiserъ kъtre апȣsȣ, шi sȣfлареа вîntȣлȣĭ înfiора fрȣnzеле копачiлор. О ȣшоаръ армonie întрерȣпеа tъчереа ноnцiĭ челiĭ maĭ плъкȣte din лȣна лȣĭ Iȣnie. Kîntekȣл прiвiгъtoареĭ fъчеа шi maĭ dȣлче мелаnko-лiка înfъцiшаре а ноnцiĭ шi пар'къ плîнцерiле еĭ, din ръmȣрiле челе stȣfoase, îndȣлчеа оаре kȣm dȣререа челор ч'о askȣлtaȣ. Ȣmбреле копачiлор плеkate în жоsȣ ераȣ întрерȣпte de sлабеле раze а-ле лȣнiĭ шi арkadеле челе лȣнцĭ de вiцъ болdiтъ шi а totȣ fe-лȣл de арборĭ, прекȣm akasiea, aninȣл, чiрешȣл шi алȣnȣл, askȣndeaȣ în sînȣл лор шоnta челор че нȣ se îndȣраȣ de atîta fрȣмȣsеце а ноnцiĭ, шi лȣна sin-гȣръ ера марtȣръ ла kîte zicheaȣ еĭ. Noaпtea înnain-tînd din че în че tiра dȣпъ dînsa шi somnȣл че în-греоеазъ okiȣл мȣнчiторȣлȣĭ adormitȣ поate ла tȣлпina вре ȣнȣĭ нȣкȣ, saȣ а вре ȣneĭ sълчiĭ плîнгъtoаре. Чine dар este ачела kаре sъ вегеze пînъ ла ора ачеasta atît de înaintatъ, ka sъ прiвеаskъ ла kȣрsȣл лȣнеĭ шi kȣцetъриле съ'ĭ fie tot аша de мелаnkoлiче прекȣm е норȣл kаре tрече din kînd în kînd прin fаца еĭ? Sin-гȣръ Лefterika шi kȣ doĭka еĭ чеа бъtrînъ! жȣна fe-чоаръ, пе kînd пъринцi еĭ dormeaȣ, ера în прiвdорȣл чел de ла drȣmȣ. de ȣnde нȣ'ĭ trебȣеа de kît kîцi-ва пашĭ ka sъ se погоаре în гръdiniцa чеа kȣ kios-kȣл de варъ, шi în kаре лоkȣ прiimеа kîte odatъ, de fаць kȣ бъtrîna sa komпaniоnъ, пе аmорezȣл еĭ.

ші ачеasta, maї алеs noaniea пenirв kъ zioa преа рарв kълка пічорв de omв în kasa Хаџіблві.

—— Віte-л, віte-л! zise іinъра fечоаръ kъіре вътîna чea d'алъірі, віne ел, îi kвnosk mерsвл, ах! Dвmnezeвле, пв щів de че'mї ігemвръ inima пenірв kъ'л въz, nічї о-dаіъ n'am simџit-о ачеasta atît de іаре ka în astъ sеаръ!

— Aї dрenіate ръsпвnse вътîna femee, віtîndвse ла Лefіеріka, kape era палідъ întokmaї пар'kъ ера moарtъ, ші'ї ігemвра гласвл kînd пронвnџа пвmеле лвї. Este ел întр'adeвърв, ші ар' іревві sъ înveteze пenірв tot-d'авna візіtа ачеasta de noanie, kъчї daka ва simџі taїkъ-tъв, atвnчї sъ'џї гътеџї пвmaї mорmîntвл maї dinnainte. Ръв fачї fata mea, ръв fачї kъ te лаші орвеще în ачеаstъ паtimъ а аmорвлвї! Ев пenірв kъ tе am ізвіt m'am лъsat dвпъ воеа ta, ші am fъkвt mape грешалъ, dар akвm іаръші пenірв kъ te івеsk, воїв sъ te апър de о пеnорочіре, поаte, ші kape е чеа maї mape din віаџъ'џі. Nв te maї rîndі ла копілъреаska'џі певвnie, пв te maї rîndі ла ачела dвпъ kape пъріnџі tъї пв вор ka sъ te dea. Пеste пвџinв, џinеріtле tъв чел алеsв de kъіре taїkъtъв о sъ soseaskъ, ші пв веї пвtea sъ te авaџі din naintea воinџі taїkъ-tъв. Іввіta mea, Лefтеріko, пв te арвnka орвеще în пеnорочіре, kъчї kînd оdаtъ веї fi пътаtъ din 'naintea пъріnџілор tъї ш'а лвmі înтреџї, веї пеpde totв чеea че аї аввt maї skвmпв în віаџъ'џі. Atвnчї веї fi пе жвmъtate moарtъ, ші fъръ sъ поџї а лва în kъsъtорie пе ачела kape 'л івбеџї, fъръ воеа пъріnџілор tъї, веї fi dатъ kв d'asiла, ле-

гаtъ de брацȣл ȣнȣĭ алtȣ бърбаtȣ maĭ aспрȣ de kît піаtра шi maĭ крȣdȣ de kît dȣререа'цĭ, ш'ачела te ва tîpî dȣп' а sa вое, шi tȣ че о sъ faчĭ! Пърinteле тъȣ нȣ te ва аȣzi, нȣ ва воі sъ te askȣлte, веĭ fi denъртаtъ, în чіне щіе каре царъ шi еȣ воiȣ пліце atȣнчĭ, iȣбi-ta mea, пенtрȣ къ еȣ te am креskȣt пînъ te аĭ fъкȣt аша mape. Fiĭ dрага mea шi înцелеаптъ прекȣm ещĭ de frȣmoasъ.

Ши абiа sfîршind ачestea doĭka еĭ, жȣна fечоаръ înчепȣ а лъкръма, dap нȣ înчетъ іаръшĭ d'а о рȣга sпȣindȣ'шĭ пasiȣнеа шi dȣрерea че о konsȣmъ, шi къ tребȣе чел пȣцінȣ пенtрȣ а din ȣрmъ оаръ sъ'ĭ zікъ adio.

Лȣна ера sъ sfinцеаskъ шi нȣ рътînea de kît нопtoasa лȣчіре а stелелор че ле рътînea mартȣре шi каре tребȣea sъ лȣmineze чел dȣпе ȣрmъ adio а doĭ amорezaцĭ.

Леftеріка maĭ mȣлtȣ tîpîtъ фъръ воеа бътрînеĭ че о sȣрвегea de апроапе, se погорî ка sъ іаsъ înnaintea лȣĭ Kostake, шi ачеsta înценȣнкind ла пічоареле еĭ, îĭ sърȣta кȣ кълdȣръ mîîніле, абіа кȣtezînd sъ о stрînгъ ла пептȣ'ĭ. Лȣна maĭ fȣ mартȣръ ȣнȣ minȣtȣ sъ прівеаskъ tрansпорtȣл în каре se гъseaȣ ащĭ amанцĭ, чеĭ че рътаseръ înкреmеніцĭ ȣнȣл în брацеле алtȣіа, фъръ а'шĭ zіче о ворбъ тъкар.

— Нȣ mъ maĭ iȣбещĭ, Леftеріко, înчепȣ sъ zікъ жȣнеле, каре dȣпъ че'і а sърȣtat mîna, апропіind-о кȣ кълdȣръ de inima sa, se опрі ȣнȣ minȣtȣ ка sъ se ȣіte dрепt în окі еĭ, ка шi kînd ар' fi врȣt sъ обserвeze daka inima 'ĭ este tot ачееашĭ ка maĭ 'nainte,

*

нѕ тъ mаĭ iѕбещĭ Лефтеріко, tѕ нѕ mаĭ sѕфері în лiпsа mеа, прекѕm îmĭ zічеаĭ алтъ dаtъ, нѕ simцĭ кît tе iѕбеще чел че'цĭ жѕръ кредінца шi кiар віiаца sа!

О! тачĭ, ръспѕнsе Лефтеріка, нѕ'mĭ îmпѕtа ачеаsta, нѕ тъ черtа фъръ ка sъ fiŭ кѕлпабiлъ. Дѕmнеzеŭ sінгѕрŭ îmĭ еste марtѕрŭ despре sѕферінцеле меле, шi кît пътimеsк. Ваĭ! кît sînt dе ненорочітъ! кît аm sъ тъ плîнг шi tѕ тъ черцĭ.

— О! пардонŭ, sкѕmпа mеа, пардонŭ dака tе аm sѕпъраt кѕ ачеаstа! Дар, Лефтеро, аморѕл шi цеloziеа sînt доѕъ simцimенtе каре sе ръсбоеsк în miне mаĭ таре dе кît tоаtе елементеле, mаĭ iѕte шi dе кît фокѕл кiар. Нѕ mаĭ еŭ щiŭ кît tе iѕбеsк, шi dака tѕ аĭ воi, калкъ în пічоаре орĭ каре легъmînte tе ціне, ѕнiверsѕл е îndеstѕл dе întins пентрѕ ка sъ пѕтеm тръi аmîndоĭ, шi дѕпъ моарtе ѕнŭ ачелашŭ mорmîntŭ sъ не ѕнеаsкъ. Ѕiте, Лефтеро, аморѕл меŭ еste аtît dе таре înкît dе мѕлtе орĭ ажѕнце о небѕніе, еŭ însѕ'mĭ рîz dе mіне, рîz însѕ'mĭ dе ачееа че проектеz în fiе-каре mінѕtŭ, mінtеа îmĭ перz кѕ tоtѕл, шi ашŭ dорі нар'къ sъ'mĭ ръсбѕнŭ, въz нар'къ sінцеле кѕрînd din 'наintеа mеа шi нар'къ тъ лѕнt пînъ ла sînце ка sъ tе апър не tіне. Ѕнŭ нѕ щiŭ че, каре пресimцimенtŭ îmĭ zіче къ пентрѕ mіне sе deskide о лѕmе нѕоъ dе ненорочірĭ, шi кîнd тъ гîndеsк ла tіне, tѕрбеz dе mîніе шi dе дѕрере, шi îmĭ zік, аtѕнчĭ, dака Лефтера m'ар' iѕбі кѕ аморѕл ѕнеĭ феmеĭ dе кѕрацiŭ....
О! небѕнŭ че sînt, абiа sînt лîнгъ tіне, цiŭ mîнiле tале stрînsе întр'але mеле, прівеsк окi тъĭ чеĭ дѕлчĭ